Ўзбекистон — келажаги буюк давлат

ХАЛҚ СЎЗИ

1991 йил 1 январдан чиқа бошлаган

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ОЛИЙ МАЖЛИСИ ВА ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ВАЗИРЛАР МАҲКАМАСИНИНГ ГАЗЕТАСИ

1999 йил 3 ноябр чоршанба

Сотувда эркин нархда

№ 216 (2254)

«2000 ЙИЛ МУАММОСИ» МУҲОКАМАДА

Тобора поёнига етиб бораётган иккинчи минг йиллик инсоният олдига яна бир муаммони кўндаланг қўйди. Бугун долзарб бўлиб турган «2000 йил муаммоси» тараққиётнинг юксак чўққиларини забт этган дунё фан-техникаси ютуқларини жиддий синовдан ўтказиши шубҳасиз. Ўз навбатида, ер юзидаги барча мамлакатларда ана шу синовга имкон қадар пухта ҳозирлик кўриб, унинг иқтисодиётга келтириши мумкин бўлган зарари олдини олиш борасида жиддий бош қотиришмоқда.

Республикамизда ҳам «2000 йил муаммоси»ни ҳал этиш юзасидан зарур чора-тадбирлар амалга оширилмоқда. 2 ноябр куни Ўзбекистон Фан ва техника давлат қўмитасида республика Бош вазири ўринбосари Л. Ахметов раислигида бўлиб ўтган «2000 йил муаммоси» бўйича идоралараро кенгаш йиғилишида ҳам шу хусусда сўз борди. Йиғилишда «2000 йил муаммоси» миллий агентлиги директори З. Шарипов республика Вазирлар Маҳкамасининг 1999 йил 26 январда шу масала юзасидан қабул қилинган фармойиши ва тегишли ҳужжатларнинг жойлардаги ижроси ҳақида ахборот берди. Шунингдек, йиғилишда Ўзбекистон Почта ва телекоммуникациялар агентлиги, Марказий банк ҳамда «Ўзбекистон ҳаво йўллари» миллий авиакомпаниясида бу борада қилинаётган ишлар тўғрисида ҳам маълумот бериб ўтилди.

Юқорида тилга олинган ҳукумат фармойиши ва шу йил 25 февралда Вазирлар Маҳакамасида бўлиб ўтган республикамиз коммуникация ва ижтимоий тармоқлари мажмуининг қўшма йиғилишида қабул қилинган қарорни бажариш юзасидан қатор ишлар қилинди. Хусусан, ўшандан буён орадан ўтган вақт мобайнида «2000 йил муаммоси»ни бартараф этиш борасида Фан ва техника давлат қўмитасида қатор ташкилий-техник ва технологик тадбирлар ишлаб чиқилди, кўплаб вазирлик ва идораларга зарур ахборот-таҳлилий, услубий кўмаклар берилди.

Ушбу глобал муаммонинг олдини олишда халқаро ҳамкорликларни йўлга қўйиш яхши самаралар бериши шубҳасиз. Шу боис бизнинг мутахассисларимиз ана шу масала юзасидан Болгария, АҚШ ва Белгияда бўлиб ўтган йирик халқаро анжуманларда иштирок этишди. Шу билан бирга, хориждаги тегишли ташкилотлар билан «Интернет» ва электрон почта тизими орқали мунтазам алоқалар ҳам йўлга қўйилди.

Мажлисда таъкидланганидек, республикамизда «2000 йил муаммоси»нинг олдини олиш борасида сезиларли ишлар қилинаётган бўлса-да, бироқ баъзи вазирлик ва идораларда тегишли ҳужжатларнинг ижроси ўз вақтида таъминланмаяпти. Уларга бу борада тегишли кўрсатмалар ва топшириқлар берилди.

Ҳамкорлик

ОЛТМИШ ТЎРТИНЧИ “ЭКСАЙД” – ЖИЗЗАХДА

АҚШнинг “ЭКСАЙД АБ Групп” корпорацияси автомобил аккумулятори ишлаб чиқариш бўйича дунёда етакчи ўринлардан бирини эгаллайди. Унинг 28 мамлакатда 63 та йирик корхонаси ишлаб турибди. Олтмиш тўртинчиси эса Жиззахда барпо этиладиган бўлди. Жиззах аккумулятор заводи раҳбарияти “ЭКСАЙД АБ Групп” корпорацияси билан ҳамкорликда қўшма корхона очишга келишиб олди. Шу муносабат билан, мамлакатимизга ташриф буюрган корпорация президенти Зане Алперт бошчилигидаги мутахассислар Жиззах вилоятида бўлиб, бўлажак корхона учун ажратилган иншоотни кўздан кечирди, меҳнат шароитини ўрганди. Вилоят ҳокими Ш.Мирзиёев билан учрашувда Жиззах ижтимоий, иқтисодий, маданий-маърифий ҳаётидаги ислоҳотлар жараёни билан танишди.

Янги қўшма корхонага “ЎзЭксайд” деб ном қўйилди. У дастлабки босқичда йилига 500 мингта, иккинчи босқичда эса, яъни уч-тўрт йил ўтиб, бир миллион дона аккумулятор ишлаб чиқариш қувватига эга бўлади. Учинчи босқичда эски аккумуляторлардан янги маҳсулот учун хомашё тайёрлайдиган линия ишга тушади.

Йўлчи ЖЎРА,
ЎзА мухбири.

БУНЁДКОРЛАР

Нукус қурилиш конструкциялари комбинати «Қорақалпоғистон қурилиш саноати» ишлаб чиқариш бирлашмасининг етакчи корхоналаридан ҳисобланади. Мазкур комбинатда ишлаб чиқарилаётган қурилиш маҳсулотлари харидоргирлиги билан ажралиб туради.

Жумладан, бу ерда тайёрланаётган темир-бетон буюмлари Қўнғирот сода заводи ҳамда Қорақалпоғистонда бунёд этилаётган 8 та коллежга пешма-пеш етказиб берилмоқда.

Комбинат маҳсулотига талаб каттлиги боис, бу ерда иш 3 сменада ташкил этилган.

Корхона жамоаси биргина август ойида 25996 минг сўмлик, йил бошидан буён эса 178470,0 минг сўмлик маҳсулот ишлаб чиқарди. Натижада ишчилар ўз акцияларига яхшигина даромад олмоқда.

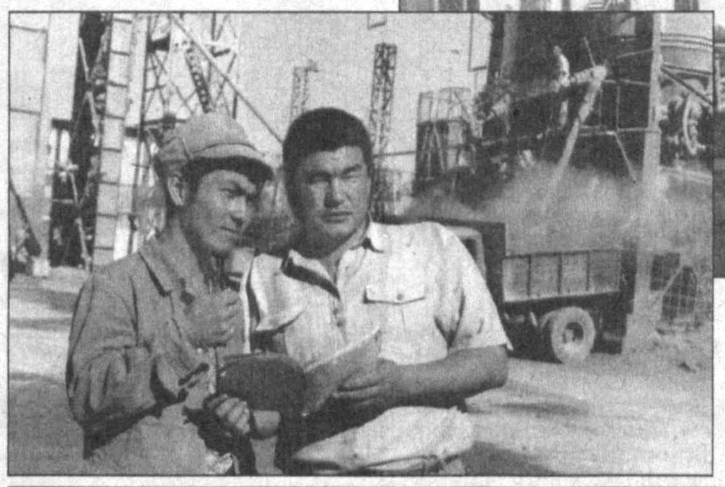

СУРАТЛАРДА: тайёр маҳсулотлар омбори; қурилиш комбинати устаси Осербой Мирзамбетов ва оператор Бахтиёр Эшниёзов.

Омонбой МУРОТОВ
(ЎзА) олган суратлар.

КАТТА ҚИЗИҚИШ УЙҒОТДИ

Япония пойтахти Токиода “Буюк Ипак йўли ва олам Хитой сайёҳи Санзо Хоши нигоҳида” мавзуида кўргазма ташкил этилди. Кўргазмага Буюк Британия, Япония, Германия, Ҳиндистон каби ўндан ортиқ давлатнинг дунёга машҳур музейларида сақланувчи буддизм даврига оид экспонатлар қўйилган. Кўргазма очилишида Ўзбекистондан ҳам делегация иштирок этди.

Чунончи, хитойлик машҳур сайёҳ еттинчи асрда Буюк Ипак йўли бўйлаб йўлга чиқиб, ўн тўрт йил сафар қилган ва ана шу вақт мобайнида қадим Туроннинг бир неча шаҳарларида бўлиб, Термизда яшаган. Сўнгра Афғонистон ва Ҳиндистон орқали яна ватанига қайтган. Кўргазмада айни ўша давр санъати намойиш этилаётгани бежиз эмас. Сурхондарё вилоятининг Далварзинтепа, Қоратепа, Аёзтепа ҳудудида ўтказилган археологик қазишмалар чоғида топилган маданий ёдгорликлар, сайёҳ тасвирлаганидек, юртимиз ўн уч аср муқаддам ҳам йирик ва тараққий топган давлат бўлганидан дарак беради. Бу археологик топилмалар Ўзбекистон Бадиий академияси Санъатшунослик институтида сақланмоқда. Уларнинг буддизм даврига оидлари Токио кўргазмаси учун танлаб олинди.

Токионинг машҳур “Метрополитен” санъат музейида очилган бу мароқли кўргазмада Ўзбекистон экспонатлари учун алоҳида зал ажратилган. Муҳими, қадим тарихимиз, маданий бойлигимиздан ҳикоя қилувчи осори-атиқалар Япония жамоатчилигида катта қизиқиш уйғотмоқда.

(ЎзА)

1999 5 декабр — САЙЛОВЛАР ОЛДИДАН — 2000 9 январ

НОМЗОДЛАР РЎЙХАТГА ОЛИНДИ

Бугунги кунга келиб Марказий сайлов комиссияси Олий Мажлис депутатлигига номзодларни рўйхатга олиш жараёнини якунлади. Хабарингиз бор, мазкур комиссиянинг ўтган ҳафта ичида бўлган мажлисларида депутатликка номзодларни рўйхатга олиш ҳақида қарор қабул қилинган эди. Марказий сайлов комиссияси дастлаб мамлакатимиздаги бешта сиёсий партиядан тақдим этилган депутатликка номзодларни рўйхатга олган бўлса, яқинда бўлиб ўтган мажлисда эса сайловчиларнинг ташаббускор гуруҳлари ва ҳокимият вакиллик органларидан кўрсатилган номзодларни рўйхатга олди.

Марказий сайлов комиссияси Матбуот марказида кеча бўлиб ўтган анжуман ана шу сайлов жараёнининг якунларига бағишланди. Марказий сайлов комиссияси раиси Н. Комилов бу ҳақда тўхталиб, Олий Мажлис депутатлигига тақдим этилган барча номзодларнинг ҳужжатлари белгиланган қонуний муддатда қабул қилиниб, бирма-бир ўрганиб чиқилганлигини таъкидлади.

Шуни алоҳида таъкидлаш жоизки, комиссия аъзолари кўрсатилган ҳамма ҳужжатлар сайловлар тўғрисидаги қонун талабларига қанчалик мос эканлигини, шу билан бирга, сайловчилар ва жамоат ташкилотлари ҳамда алоҳида сайловчилар гуруҳи томонидан келган хат ва шикоятлар, таклиф ва мулоҳазаларни ҳам кўриб, таҳлил қилиб чиқдилар. Зеро, сайловларда ҳалоллик, адолат, ишонч каби сифатлар муҳим рол ўйнайди. Буларнинг барчаси матбуот анжуманида таъкидланганидек, Марказий сайлов комиссиясининг хулоса ва қарорларида тўла акс эттирилди. Шундай қилиб, матбуот анжуманида Марказий сайлов комиссияси «Адолат» социал-демократик партиясидан Олий Мажлис депутатлигига 156 нафар, «Ватан тараққиёти» партиясидан 133, «Миллий тикланиш» демократик партиясидан 113, «Фидокорлар» миллий демократик партиясидан 222, Халқ демократик партиясидан 247, Мустақил номзодлардан 132 ва ҳокимият вакиллик органларидан 238 нафар номзодни рўйхатга олганлигини эълон қилди.

Тўғри, сайловларда иштирок этиш ҳуқуқига эга бўлган еттита субъектдан кўрсатилган номзодлар мазкур комиссия рўйхатга олган номзодлар сонидан бир мунча кўпроқ эди. Маълумотларга қараганда, 90 киши маълум сабабларга кўра Марказий сайлов комиссияси рўйхатидан ўтказилмади. Бунинг сабабини икки асосий тоифага бўлиш мумкин. Биринчи тоифага — бирданига икки органдан номзоди кўрсатилгани боис, ўз хоҳишига кўра номзодларини бекор қилган кишилар киради. Бундай ҳоллар асосан сиёсий партиялар ва ҳокимият вакиллик органларидан кўрсатилган номзодлар орасида кузатилган. Иккинчи тоифани (уларнинг аксарияти мустақил номзодлар) қонун бузилишига йўл қўйган номзодлар ташкил этади. Улар сайловлар ҳақидаги қатор ҳуқуқий ҳужжталарда депутатликка даъвогар номзод олдига қўйилган талаблар қонун доирасида бўлмаганлиги ва тақдим этилган ҳужжатлар баъзи ҳолларда сохталаштиргани учун дастлабки довондан ўта олмадилар. Бундай қонунга зид хатти-ҳаракатлар Сурхондарё ва Қашқадарё вилоятларида тузилган ташаббускор гуруҳлар фаолиятида яққолроқ кўринди. Масалан, Сурхондарё вилоятида рўйхатдан ўтган 29 та ташаббускор гуруҳдан 11 нафар мустақил номзод сайловларда қатнашиш ҳуқуқини олди. Бундан ташқари, баъзи мустақил номзодлар тегишли сайлов округининг 100 нафар сайловчисидан иборат сайловчилар ташаббускор гуруҳи тузган-у, аммо округ сайловчилари умумий сонининг 8 фоизлик миқдоридаги қўллаб-қувватловчи имзоларни берилган қонуний муддат ичида йиға олмаганлиги ҳам аён бўлди. Натижада сайловчиларнинг ташаббускор гуруҳлари томонидан тақдим этилган жами 193 нафар номзоддан 132 нафари рўйхатга олинди. Шуни алоҳида эътироф этиш керакки, Андижон, Наманган ва Фарғона вилоятларида тузилган ташаббускор гуруҳлар қонун бўйича иш тутиш ва у асосда фаолият кўрсатиш бобида ўрнак бўлди. Улар тақдим этган барча мустақил номзодлар мазкур комиссия томонидан рўйхатга олинди. Лекин ушбу сиёсий тадбирда иштирок этиш учун рўйхатга олинган номзодлар олдинги сайловда курашган номзодлар сонидан анча кўп эканлигини эътиборга олсак, унда депутатликка даъвогарларнинг ўзаро «имтиҳон»лари муросасиз кечиши ойдинлашади. Қолаверса, бўлажак сайловда сайловчиларнинг ташаббускор гуруҳлари томонидан вакиллик органларига номзодлар кўрсатилиши халқимиз учун янгилик бўлди. Негаки, бу гал сайловчиларга мамлакатимизда фаолият кўрсатаётган сиёсий партиялар ва ҳокимият вакиллик органлари номзодларига муқобил номзодлар кўрсатиш ва сайлаш имконияти берилди.

Демак, айтиш мумкинки, Марказий сайлов комиссиясида номзодлар рўйхатга олиниши тугалланган кундан бошлаб сайловлар жараёнининг иккинчи босқичи бошланади. Ушбу жараёнда Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси депутатлигига кўрсатилган мустақил номзодлар, ҳокимият вакиллик органлари ҳамда сиёсий партиялардан рўйхатга олинган номзодлар учун сайловолди ташвиқот кампаниясини бошлашга рухсат этилади. Сайловолди ташвиқоти, асосан, Ўзбекистондаги мавжуд оммавий ахборот воситаларидан фойдаланиш орқали амалга оширилади. Тегишли қонунга мувофиқ, сайловолди ташвиқоти даврида қонун устуворлигига эришиш, чинакам тенглик ва ошкораликни таъминлаш Марказий сайлов комиссиясининг эътиборида бўлади. Ҳозирда ушбу комиссия томонидан бу борадаги масалалар юзасидан бир қатор йўриқномалар ишлаб чиқилди. Ва давлат, нодавлат телерадиокампаниялар, матбуот нашрлари раҳбарлари билан ўзаро мулоқотлар ўтказилди. Сайловолди ташвиқотини олиб боришда барча сиёсий партиялар, ҳокимият вакиллик органлари ва мустақил номзодларга матбуотдан фойдаланишда тенг ҳуқуқли шароитлар яратиб бериш масаласи мазкур мулоқотларнинг бош мавзуи бўлди. Бундай имкониятдан қайси номзоднинг қандай фойдаланишини эса вақт кўрсатади.

Фурқат САНАЕВ,
«Халқ сўзи» мухбири.

“Устоз” республика жамғармаси Очиқ Жамият институти (СОРОС фонди) билан ҳамкорликда мамлакатимизда фаолият кўрсатаётган коллежлар тизимида иқтисодиётга оид фанларни ўқитишнинг долзарб масалаларини ўрганишга бағишланган беш кунлик машғулотларини бошлади. Унда вилоятлардаги касб-ҳунар коллежлари ўқитувчилари иштирок этмоқда.

ЎҚИТУВЧИЛАР КЕНГАШДИЛАР

Машғулотларни АҚШдаги Миллий иқтисодий ўқитиш департаменти, Англия, Германия каби давлатларда ўқиб келган ўзбекистонлик ўқитувчилар олиб боради.

Юртимизда таълим тизими ислоҳ қилиниб, янги ўқув муассасалари қурилиши жадал амалга оширилмоқда. Шу боис, уларда ишлайдиган ўқитувчилар салоҳиятини ошириш муҳим масаладир. Машғулотлар тингловчилари ўзлари олган билимларни академик лицей ва касб-ҳунар коллежлари ўқувчиларига етказиш технологиясини ўрганиб, уни ҳамкасблари билан бирга ҳаётга татбиқ этишлари, бу борада турли тадбирлар ишлаб чиқишлари кўзда тутилган.

Тадбир давомида “Таълим тўғрисида”ги Қонун ва Кадрлар тайёрлаш миллий дастури талаблари асосида таълим жараёнида янги педагогик технологияларни қўллаш, турли ихтисосликка йўналтирилган коллежларда бошқариш назарияси асослари, информацион технологиялар ва моделлаштириш фанларини ўқитиш услубияти, иқтисодиётда стратегик режалаштириш ва бошқаришни мувофиқлаштириш, таълимда рейтинг тизими, тестдан фойдаланиш каби мавзулардаги маърузалар тингланади.

Б. МАНСУРОВ,
ЎзА мухбири.

ТЎҚҚИЗ ОЙЛИК ЯКУНИ НИМАНИ КЎРСАТДИ?

Ўзбекистон Республикаси Давлат божхона қўмитаси ҳайъатининг йиғилиши бўлиб ўтди. Қўмита раиси Ў.Комилов бошқарган мазкур йиғилишда Давлат божхона қўмитаси ва унинг ҳудудий бошқармаларининг 1999 йил 9 ойи мобайнидаги тезкор хизмат фаолияти якунлари ҳамда жорий йил тўртинчи чорагида божхона органлари олдида турган вазифалар муҳокама этилди.

Йиғилишда 1999 йил 9 ойи учун белгиланган режаларнинг ижросига қаратилган ишлар натижасида давлат бюджетига қарийб 30 миллиард сўм маблағ ўтказилгани таъкидланди. Республикамиз ҳудудидан қонунга хилоф равишда олиб ўтишга уринилган жами 7126 ҳолатда қиймати 876 миллион сўмликдан зиёдроқ озиқ-овқат, кундалик эҳтиёж моллари ва бошқа турдаги товар-моддий бойликлар божхоначилар томонидан тўхтатиб қолинди. Айни вақтда 522,7 минг АҚШ доллари ноқонуний равишда олиб ўтилишининг олди олинди.

Ўтган 9 ой давомида халқимизга тегишли умумий қиймати 3 миллион сўмдан зиёдроқ тарихий-маданий ва бадиий аҳамиятга эга бўлган ёдгорлик буюмлари республикамиз ҳудудидан олиб чиқиб кетишга уриниш ҳолатларида тўхтатиб қолинди.

Божхона ходимлари томонидан ҳисобот даврида жами 10,612 та контрабанда, божхона қонунчилиги бузилиши ва бошқа ҳуқуқбузарлик ҳолатлари аниқланди. Ушбу ҳолатлар юзасидан 9834 та маъмурий иш ва 558 та жиноий иш қўзғатилди, 193 та ҳолат юзасидан тўпланган материаллар қонуний чора кўриш учун ҳуқуқни ҳимоя қилиш органларига юборилди. Шу давр мобайнида қарийб 2 тонна гиёҳванд моддаларнинг ноқонуний олиб ўтилишининг олди олинди. Қонунбузарларнинг 2 мингга яқин қурол-ярoғ, ўқ-дори ҳамда портловчи моддаларни олиб ўтишга қилинган ҳаракатларига чек қўйилди.

Шу билан бирга йиғилишда божхона ходимлари фаолиятидаги мавжуд камчиликлар кескин танқид қилиниб, уларни бартараф этиш юзасидан қатъий чора-тадбирлар белгиланди.

(ЎзА)

САЙЛОВЛАР ХОЛИС, ҲАЛОЛ ВА ОШКОРА ЎТАДИ

Бугун мамлакатимиз муҳим сиёсий жараёнлар арафасида турибди. Сайловолди тадбирларининг иккинчи босқичи бошланаяпти. Рўйхатга олинган номзодларнинг таркиби матбуотда эълон қилингач, сайлов округларида депутатлик учун тарғибот-ташвиқот ишлари бошланади. Бу жараён оммавий ахборот воситалари зиммасига, айниқса катта масъулият юклайди. Шу муносабат билан Марказий сайлов комиссияси матбуот маркази раҳбари Шерзод ҚУДРАТХЎЖАЕВ билан суҳбатлашдик.

— Бўлажак сайловларда 1250 нафарга яқин номзод депутатлик мандати учун курашиши кутилаяпти. Сайловолди тарғибот ишларини олиб боришда оммавий ахборот воситаларида тенг шароит, имконият яратиш борасида қандай ишлар амалга оширилмоқда?

— Фаолиятимизнинг асосий мазмуни сайловларни бутун жаҳон ҳамжамияти томонидан эътироф этилган демократик тамойилларга тўла мос тарзда ўтказишга қаратилган. Бунинг учун биз Европада Хавфсизлик ва Ҳамкорлик ташкилоти ва ҳуқуқ масаласида шуғулланадиган бошқа халқаро муассасалар билан ишларимизни мувофиқлаштириб борамиз. Демак, эндиги вазифа сайловларни белгиланган тамойиллар асосида ўтказишдан иборат. Қонунларимизда сайловларнинг очиқ, ошкора ва холис ёритилиши белгилаб қўйилган. Мана шу жиҳатлардан келиб чиқиб, Марказий сайлов комиссияси ўз фаолиятини 1998 йил август ойидан бошлаган эди. Биз шу давр мобайнида кўплаб хорижий давлатларнинг тажрибасини ўрганиб чиқдик. Шу тажрибалар асосида Марказий сайлов комиссиясида матбуот маркази ташкил этилди. Эътироф этиш керакки, аввалги сайловларда матбуот маркази бўлмаган.

Сайловларни қонунларда белгиланган талаблар даражасида ўтказиш, сайловлар жараёнида ошкораликни тўла таъминлаш мақсадида вилоят сайлов комиссиялари ҳузурида ҳам матбуот марказлари ташкил этилди. Мазкур марказлардан хоҳ маҳаллий, хоҳ хорижий журналистлар ёки чет эллик кузатувчилар бўлсин, энг замонавий алоқа жиҳозлари воситасида дунёнинг истаган нуқтасига хабар етказишлари мумкин. Сайловда бир нарса ***яширин*** бўлади — ***овоз бериш***. Қолган ҳамма нарса ***очиқ, холис, ҳалол*** ва ***ошкора*** бўлади. Шиоримиз ҳам шундай.

— Асосий мавзуга қайтсак, рўйхатга олинган номзодларга матбуотдан қандай қилиб тенг шарт-шароит яратиш мумкин? Унинг механизми ишлаб чиқилганми?

— Сайлов бу — кураш. Кураш бўлгандан кейин баъзи муаммолар юзага келиши табиий. Сайловда бешта партия, ҳокимият вакиллик органлари ва ташаббускор гуруҳлар депутатлик мандати учун курашади. Кураш кескин бўлади. Лекин бизда ўзбекона маданият, маънавият бор, қолаверса, умумий манфаатимиз ягона. Шу мақсадда биз партия раҳбарлари, ҳуқуқшунослар ва Марказий сайлов комиссияси аъзоларидан иборат Келишув комиссиясини туздик. Мақсад сайловларда тенг шароит, тенг майдон яратишни таъминлаш. Яқинда Келишув комиссиясининг биринчи мажлиси бўлиб ўтди. Мажлисга бешта партия, ҳокимият вакиллик органлари, мустақил номзодларни қўллаб-қувватлаш Маркази раҳбарлари келишди. Унда сиз айтган механизм ишлаб чиқилди. Яъни Марказий сайлов комиссияси телерадиокомпанияга ёки бирор газетага топшириқ бермайди. Келишув комиссияси кўрсатувлар ёки газетада чиқиш кунларини қуръа ташлаш йўли билан белгилади. Шунга кўра тўртинчи ноябрдан бошлаб “Ватан тараққиёти” партияси биринчи бўлиб Ўзбекистон телевидениесидан чиқадиган бўлди. Мазкур партия раҳбари ўн беш дақиқа ўз партиясини сайловолди тарғиботини қилиш имкониятига эга. Худди шундай тартибда номзод кўрсатган қолган ташкилотлар раҳбарлари ҳам навбати билан эфирга чиқиш ҳамда газетада ташвиқот қилиш имкониятига эга бўлдилар. “Халқ сўзи”, “Народное слово” газеталарида ҳам сиёсий партиялар, Мустақил номзодларни қўллаб-қувватловчи марказ ва ҳокимият вакиллик органларидан кўрсатилаётган номзодлар учун сайловолди ташвиқоти қуръа ташлаш йўли билан келишиб олинди. Биринчи механизм шу.

Иккинчи механизм — Марказий сайлов комиссияси йўриқномасига кўра, ОАВ да тенг шароит яратиш бўйича ҳар бир партияга Ўзбекистон телевидениеси умуммиллий каналларидан 30 дақиқадан эфир вақти ажратилади. Хоҳласа партия раҳбарларининг ўзи чиқсин, хоҳласа номзодлар билан учрашув қилсин, хоҳласа сиёсий рекламасини берсин — бу унинг ихтиёрида. Хуллас, имкониятлардан тўлиқ фойдаланиш ҳар бир партиянинг ўзига боғлиқ. Яна бир жиҳати — хориж ҳаётига қарасак, трамвайда ҳам, троллейбусда ҳам, метрода ҳам “фалончи” учун овоз бер, деган рекламаларни кўп учратиш мумкин. Биз ҳам мана шундай имкониятларни яратиб бердик . Энди уларнинг фаоллиги ва ғайратига боғлиқ.

Эътиборлиси шундаки, Келишув кенгашини тузиш, қуръа ташлаш ҳам сайловлар тарихида илк бор шу сафар қўлланилди.

— Очиғини айтганда, баъзи номзодларнинг имконияти катта бўлиб, ўзининг фаолияти ва дастурини кенг тарғиб қилади, баъзи бир номзод шундай имкониятдан фойдалана олмай қолиши мумкин. Бу эса сайлов натижасига таъсир қилиши, табиий. Оммавий ахборот воситаларидан фойдаланишнинг шу меъёрлари қандай ҳал қилинаяпти?

— Сайлов — ҳокимият учун кураш, дегани. Кураш бўлганидан кейин ҳар бир номзод сайловдан, рақобатдан ўта оламанми ё йўқми, курашга кучим етадими ё йўқми, деб ўйлаб кўриши керак. Тарғиботнинг имконият ва механизми яратилди, бироқ мутлоқ тенгликни яратиш жуда қийин масала. Мана, тасаввур қилинг, рўйхатга олинган номзодларни телевидение кўрсатадиган бўлса, бир йил вақт ҳам етмайди. Шунинг учун ҳам мен юқорида айтганимдек, ҳар бир телеканалдан, радиоканалдан, шунингдек, вилоят телерадиоларидан ҳам ўттиз дақиқадан вақт ажратдик. Айтайлик, улар ўзларини тарғибот-ташвиқот қилаётганда шу ўттиз дақиқадан фойдаланишсин. Бундан ташқари ҳар бир партиянинг ўз газетаси бор. Марҳамат, газетасидан, ҳатто хусусий телеканаллардан, бошқа вақтли нашрлардан фойдалансин. Бу уларнинг ташаббускорлигига боғлиқ.

(Давоми 2-бетда).

ХАЛҚ СЎЗИ

ХАЛҚ КЎНГЛИНИНГ ИФОДАЧИСИ

ОБУНА-2000

Республикамизда юзлаб газета ва журналлар чоп этилади. Уларнинг мавзуси, йўналиши, кўтарган масалалари, ҳатто бирор-бир муаммога нисбатан муносабати ҳам турли хилдир. Бизнингча, газета, аввало, халқ манфаатини, юртнинг эртанги кунини ўйлаб яшамоғи лозим. Ана шунда баъзи камчиликлар, нуқсонларга қарамай, у ўз манзилидан асло адашмайди. Нашр дадил фикрлар, ғоялар ҳамда эртаси порлоқ ташаббусларнинг жарчиси бўлиши керак.

Шу нуқтаи назардан қаралганда, «Халқ сўзи» газетаси бизнинг кўнглимиздаги газета, деб ишонч билан айта оламан. Бу газета саҳифаларида мамлакатимиздаги энг кўзга кўринган таниқли кишиларнинг мақолалари нашр этилади. Сиёсат, иқтисодиёт ва маънавият масалалари бўйича сара фикрларни ҳам шу газета орқали ўқиш имконига эгамиз. Мамлакатимиз ҳаётидаги неки ҳаётбахш, келажакка ундовчи ғоялар борки, аввламбор, шу газетада чоп этилиши барча ўқувчиларга ойдай равшан.

Бу йил бизнинг жамиятимиз вилоятда биринчи бўлиб давлатга дон ва пахта топшириш йиллик режасини ошириб адо этди. Кишиларимизнинг турмуш даражаси йил сайин ортиб бормоқда. Шубҳа йўқки, мана шу муваффақиятимизда «Халқ сўзи » газетасининг ҳам муносиб улуши бор. Жамиятимиз ҳаёти бу севимли нашр саҳифаларида мунтазам ва изчил ёритиб келинмоқда.

Жамоамиз 2000 йил учун 50 та «Халқ сўзи» газетасига обуна бўлишга қарор қилди. Биз ишлаб чиқариш илғорларини, пешқадамларни, фахрийларни хўжалик ҳисобидан биттадан газета билан мукофот тариқасида тақдирлашга аҳд қилдик.

Бутун хўжалигимиз аҳли севимли нашр қаламкашларига келгусида ҳам мустаҳкам соғлиқ ва ижодий парвозлар тилайди.

Раимқул ХАЙИТҚУЛОВ,
Боёвут туманидаги «Ғаллакор» ёпиқ турдаги ҳиссадорлик жамияти бошқаруви раиси.

1999 5 декабр — САЙЛОВЛАР ОЛДИДАН — 2000 9 январ

ДЕМОКРАТИЯ МАКТАБИ

Мамлакатимиз улкан ижтимоий-сиёсий воқеа арафасида турибди. Ҳадемай, аниғи, шу йилнинг 5 декабрида Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси ҳамда Маҳаллий кенгашларга навбатдаги сайлов бўлади. Ватанимизнинг сайлаш ҳуқуқига эга бўлган фуқаролари ўз ҳудудларидаги сайлов участкаларига бориб, янги депутатлик корпусини шакллантириш учун овоз берадилар.

Бу эса биздан ғоят катта масъулиятни талаб қилади. Биз ким учун овоз берамиз? Бугунги номзодлардан қайси бирини ҳуқуқий кафолат билан сафарбар этамиз? Сайланган депутатларимиз халқнинг улуғ ишончига лойиқ бўладими? Улар мамлакатимизнинг XXI асрдаги янгича тараққиётини асослайдиган қонунлар ва қарорларнинг янги мажмуаларини ишлаб чиқа оладиган даражада иқтидорга эгамилар? Мамлакатимиз ривожининг ички ва ташқи масалалари муҳокамасида фаол ва самарали қатнаша оладиларми? Ана шундай муаммоларга жавоб топишни ҳаёт шунчаки кун тартибига эмас, балки айнан бизнинг, ҳар бир сайловчи фуқаронинг олдига қўймоқда. Бизнинг сайлов кунидаги овозимиз — шу муҳим ижтимоий-сиёсий саволларга жавобимиз бўлади.

Табиийки, Олий Мажлисга сайлов фақат депутатликка номзодлари кўрсатилган биродарларимиз олдида турган синов эмас. Йўқ, бу синов, энг аввало, биз билан сизнинг олдимизда турибди, азиз сайловчи дўстлар! Олий Мажлисимизнинг янги босқичдаги фаолияти биз кўпдан-кўп номзодлар орасидан энг сара инсонларни не чоғли ақл-идрок билан танлаб, уларга овоз беришимизга жуда-жуда боғлиқ. «Олий Мажлисимиз табиати янги босқичда қандай бўлади?» — деган савол ўз-ўзидан: «Биз кимга овоз берамиз?» деган бошқа саволни қонуний равишда туғдиради. Чунки худди шу, бизу сиз ўзимиздан вакил қилиб жўнатадиган кишилар Олий Мажлис таркибини ҳам шакллантиради.

Демак, бизнинг овозимиз кўп нарсани ҳал қилади. Модомики, шундай экан, биз ўз сайловчилик овозимизнинг қадрига етишимиз, унинг оқилона қарор, етти ўлчаб бир кесиб ташланган қадам бўлишига ўзимизни тайёрлашимиз керак. Ҳа, ҳар биримиз ўзимизни, ўзлигимизни, бутун ижтимоий онгимизни, сиёсий маданиятимизни, виждон ва иймонимизни ана шу улуғ миссияга мослашимиз керак бўлади. Фуқаролик деган олий тушунчанинг ўзи шуни тақозо этади. Биз мустақил Ўзбекистон Республикаси фуқароси эканмиз, модомики унинг келажаги биз учун муҳим экан, демак, биз ҳар лаҳзада буни ёдда тутишимиз, жумладан, Ватан истиқболи учун ишлай оладиган, худди шу юксак масъулиятни ҳис қиладиган депутатларни танлаб, саралаб, топиб сайлашга бурчдормиз.

Ҳар қалай, биз бундай масъулиятли синовга деярли тайёрмиз, десак бўлади. Чунки Мустақилликнинг ўтган саккиз йили, шу даврда юз берган кучли демократик ўзгаришлар бизни ҳам ўзгартирди. Энг муҳими, Ўзбекистон фуқаролари бу даврда ғоятда катта шахсий ютуққа эришдилар. Бу шахсий ютуқ бизнинг ҳар биримизда шаклланган борлиққа ижтимоий-сиёсий **онгли муносабатимизда** намоён бўлади. Ҳаётга, тараққиётга **онгли муносабат**, чиндан ҳам, катта ғалаба. Буни тушуниш учун яқин тарихий ўтмишга қиёсан бир назар ташлаш ўринли бўлади. Халқимизнинг тўрт-беш кўйлакни олдин кийиб тўзғитган катта авлоди яхши хабардор: собиқ шўро даврида ижтимоий онг бошқача эди. Бу онг — мавжуд ижтимоий-сиёсий ҳаёт ва унинг воқеаларини лоқайд, бемулоҳаза ва бефарқлик билан қабул қиларди. Бунинг сабаби эса воқеликка онгли, ақл-идрок, мушоҳада билан ёндашишга эҳтиёжнинг йўқлиги эди. Негаки, халқ ҳеч нарсани ҳал қилмас, унинг учун ҳамма нарса «юқоридан» — коммунистик партия ва совет ҳукумати томонидан ҳал қилиб бериларди. Ижтимоий-сиёсий ҳаётда фуқароларнинг ҳал қилувчи роли сезилмас эди. Жумладан, сайловларда ҳам аҳвол худди шундай эди. Тўғри, собиқ тузумда сайловлар жуда катта тантаналар билан, ноғоралар, карнай-сурнайлар остида, сайилтомошалар билан ўтказиларди. Эски режим сиёсий тадбирларни ўтказишнинг ҳадисини олган эди. Аммо шунча тантанаю асъаса билан халқ сайловларга бориб, депутатлиги аллақачон кафолатланган номзодларга ими-жимида овоз бериб қайтар, юқорининг иродаси ҳамма учун қонун эди.

Халқимиз узоқ йиллар мана шундай муҳитда яшади, ижтимоий лоқайдлик, дунёга бефарқ бир онг шаклланди. Мустақиллик эса эски маъмурий буйруқбозликка асосланган тузумни емирибгина қолмасдан, унинг одамлар онгида, руҳиятида, маънавиятида қолдирган асоратларини ҳам ўзининг тозаловчи нафаси билан бартараф эта бошлади. Халқимизнинг ўтмишга, ҳозирги кунга, Ватаннинг келажагига, ички ва халқаро ҳаётга онгли муносабати мустақил ривожланиш шароитида ҳар тарафлама рағбатлантирилди. Тўғриси, бундай янги, фаол ижтимоий онгнинг туғилишига мамлакатимизда юзага келган янги маънавий турмуш тарзи ҳам сабабчидир. Бундай ўйлаб кўрайлик: биз фикр ва қарашлар ранг-баранглиги шароитида, кўппартиявийлик, одамларнинг шахсий имконият ва иқтидорлари ривожига кенг йўл очилган бир даврда яшаяпмиз. Депутатлар сайловида ҳам эскичасига, кўр-кўрона овоз бериш йўлидан бормаймиз. Бу йўлдан бора олмаймиз ҳам. Нега денг? Сиз сайлов участкасига кирасиз, қўлингизга мамлакатимиздаги бешта партиянинг, ҳокимият органларининг, ташаббускор гуруҳларнинг номидан кўрсатилган ўнлаб номзодлар исмишарифи битилган сайлов бюллетенларини оласиз. Лекин уларнинг орасида аниқ бир номзодга тўхталишингиз керак ва шарт. Чунки кўрсатилган номзодларнинг ҳаммасига баравbooks овоз бериш мумкин эмас. Танлаш, номзод саралаш, олий қонунчилик органига энг муносиб депутатларни топиб сайлаш — бугунги сайловнинг энг муҳим афзал жиҳатларидан биридир.

Шу маънода, сайлов — демократиянинг ўзига хос мактабидир. Сайлов бизнинг онгимиз, дунёқарашимиз, маънавиятимиз синовидир. Бу сайлов мутлақо демократик бир шароитда ўтади, унинг қонуни халқаро талаблар асосида шакллантирилган. Бунинг устига, унинг ўтказилиш жараёнида фақат республикамиздан эмас, балки халқаро миқёсдаги кузатувчилар ҳам келиб қатнашадилар. Республика Марказий сайлов комиссияси ва унинг жойлардаги участкаларида барча сайловчиларнинг умумий, тенг, тўғридан тўғри сайлов ҳуқуқи асосида яширин овоз бериш йўли билан сайловда қатнашуви учун барча шароит яратилган.

Энди ҳамма гап — биз билан сизда — сайловчиларда қолаяпти. Давр берган демократик имкониятлардан масъулият билан, чуқур ақлидрок, фаросат, қалб ва иймон сезгирлиги билан фойдаланишимиз керак. Номзодларни танлашда адашмаслигимиз лозим. Уларга овоз беришимизда бизни аллақандай тор, шахсий манфаатлар, маҳаллийчилик ва бошқа шунга ўхшаш хатарли кайфиятлар бошқармаслиги, бизнинг ҳаммамизнинг бошимизда Ўзбекистондай ягона Ватан ва унинг истиқбол манфаатлари турганлиги зинҳор ёдда бўлиши лозим. Демократия — ўзбошимчалик эмас. У — жамият, халқ, Ватан, унинг келажаги олдидаги юксак инсоний масъулиятдан келиб чиқиб, ҳар бир фуқарога ўз мустақил, соғлом танловини қилишга йўл очади.

М. САФАРОВ,
«Халқ сўзи» мухбири.

САЙЛОВЛАР ХОЛИС, ҲАЛОЛ ВА ОШКОРА ЎТАДИ

(Давоми. Боши 1-бетда).

— Партияларнинг ва номзодларнинг хусусий телеканаллардан фойдаланишлари қандай йўлга қўйилади, бу борада адолат мезони қандай таъминланади?

— Қонун талабларидан келиб чиқиб, сайловолди ташвиқотларида давлат телевидениесига қўйилган талаблар хусусий телевидениелар олдига ҳам қўйилди. Айтиб ўтмоқчиманки, Марказий сайлов комиссиясининг сайлов давомидаги қарорлари, фармойишлари Ўзбекистон Республикаси ҳудудидаги барча давлат органлари, шунингдек, хусусий ташкилотлар, жамоа бирлашмалари учун мажбурийдир. Чунки Марказий сайлов комиссияси — сайловларни ўтказишнинг бош ташкилотчиси. Сайлов жараёнида бу ташкилотнинг аҳамияти, ўрни жамиятда жуда муҳим бўлади. Баъзи хорижий давлатлардаги сайловлар жараёнида қатнашиш учун хусусий телевидениеларга рухсат беришмаган. Ўзингиз тасаввур қилиб кўринг, шу давлат ичида телевидение бўлса-ю, қандай қилиб муҳим сиёсий кампанияда иштирок этмайди? Биз бу йўлдан бормадик. Агар хусусий телевидение раҳбаримисиз, сайловларда иштирок этмоқчимисиз — марҳамат, иштирок этишингиз мумкин. Лекин давлат телевидениесига қўйилган талаб қандай бўлса, сизларга ҳам шундай. Яъни ташвиқот бепул олиб борилиши шарт. Ўтган ойда Марказий сайлов комиссиясида давлат ва нодавлат ОАВ раҳбарлари ва уларнинг вакиллари иштирокида семинар ўтказдик. Агар ижро жараёнида меъёр бузилса ёки суиистеъмолликка йўл қўйилса, Марказий сайлов комиссияси қатъий чоралар кўриши мумкин.

Андижонда хусусий "Ёшлар" телеканали бор. Улар, масалан, "Фидокор"лар партиясини ташвиқот қилади. Лекин улар қолган тўртта партияга, ҳокимият вакиллик органига ҳамда ташаббускор гуруҳларга ҳам тенг имконият яратиб беришлари лозим.

— Сайлов жараёнида тарғибот жуда муҳим рол ўйнайди. Номзод ўзини-ўзи тарғиб қилиш мақсадида шахсий жамғармасидан фойдаланиши мумкинми?

— Сайлов тадбирларининг моддий таъминоти Ўзбекистон Республикаси давлат бюджети томонидан амалга оширилади. Номзоднинг шахсий маблағи ҳисобидан ташвиқот ёки бирор бир оммавий тарғибот учун пул ўтказилиши мумкин эмас. Ҳамма партиялар телевидениеда, бошқа оммавий ахборот воситаларида тарғиботни бепул амалга ошириши учун тегишли механизм ишлаб чиқилган. Энди, сиз айтгандек, баъзи шахслар ишбилармон, тадбиркор бўлиши мумкин, баъзилари вазифасини суиистеъмол қилиши мумкин. Лекин бу борада сайлов тўғрисидаги қонуннинг 25-моддасида: ***"Ташвиқотнинг сайловчиларга бепул ёки имтиёзли шартларда товарлар бериш, хизматлар кўрсатиш (ахборот хизматлари бундан мустасно), шунингдек, пул маблағлари тўлаш билан қўшиб олиб борилиши тақиқланади"***, дейилади.

— Илгариги сайловларда номзодлар турли ваъдалар бериб, кишиларни ўзига оғдиришга ҳаракат қилган. Дейлик, "кўчаларингизни асфальтлаб бераман, кўприк қураман", қабилида иш тутишган. Сайлов тарғиботи даврида ун, ёғ тарқатиш эвазига кўпроқ овозларни "сотиб" олиш ҳоллари ҳам бўлган. Бундай ҳолатларнинг асорати кишилар онгида сақланиб қолган-да.

— Бундай суиистеъмолликлар юз берадиган бўлса, ҳатто сайлов кунига жуда оз муддат қолганда ҳам Марказий сайлов комиссияси депутатликка номзодликдан маҳрум қилиш ҳуқуқига эга. Биз номзодларни огоҳлантирганмиз. Бундай ҳаракат қонун йўли билан чекланган.

— Мустақил номзодларни тарғибот қилиш қандай белгиланган? Ташаббускорлар гуруҳи қайси нашрлардан фойдаланиши керак?

— Ташаббускор гуруҳлар томонидан номзодларнинг кўрсатилиши Ўзбекистон ҳаётида янгилик. Шунинг учун ҳам бу ерда кўп нарса тушунарсиздек бўлиб кўринади. Улар бевосита фуқаролар ичидан кўрсатилганлиги учун расмий нашрлари бўлмаслиги табиий. Хабарингиз бор, мустақил номзодларга ҳуқуқий, консультатив ёрдам берувчи марказ тузилган. (А. Саидов ушбу марказ раҳбари). Мавжуд сиёсий партиялар қатори ушбу марказ раҳбарига ҳам тенг шароитда Ўзбекистон телевидениесидан ўн беш дақиқа вақт ажратилади. Барча масалада улар сиёсий партиялар, ҳокимият вакиллик органлари билан теппатенг ҳуқуққа эга. Яна бир жиҳати, уларнинг расмий нашрлари бўлмаганлиги учун "Маҳалла" газетасидан кўпроқ фойдаланишни тавсия этиш мумкин. Бу газета, биринчидан, мустақил, иккинчидан, фуқаролар, маҳаллалар фаолиятини кенг ёритаяпти. Ташаббускор гуруҳлар асосан маҳаллалардан ташкил топган.

— Бир партиянинг газетаси ҳафтасига уч-тўрт марта чиқади, тиражи ҳам катта. Лекин баъзи партия нашрлари борки, ҳафтасига бир марта чиқади, баъзан чиқмай ҳам қолади. Булар ўртасидаги мезон, тарғибот бўйича тенг шароит яратиш нуқтаи назаридан номутаносибликка қандай қаралади?

— Суҳбатимиз аввалида айтганимдек, сайлов — бу кураш. Газетасини беш марта чиқаришга партиянинг қурби етдими, демак, бу унинг фаоллигига боғлиқ. Партиялар ўйлаб кўриши керак. Нима учун унинг газетаси 10 минг нусхада эмас, минг нусхадан чиқаяпти? Нега ҳафтасига беш марта эмас, бир марта чоп этилаяпти? Биз сайлов пайтида, кураш пайтида ҳаммани тенг қилиб қўйсак, менимча, кураш ҳам суст бўлади. Партиянинг газетаси ҳафтасига бир эмас, уч марта чиқсин. Одамлар кўпроқ ўқисин, ишини халққа кўрсатсин, бу партиянинг иши. Лекин сиз айтган нарсаларни биз онгли равишда ўйлаб кўрдик. Масалан, сайлов пайтида тармоқ газеталари, соҳа газеталари — ўқитувчиларнинг, темирйўлчиларнинг, шифокорларнинг газеталари бор. Агар бирор партия сайловда ютмоқчими, қайсидир газета билан бирлашсин, ўша газетага бирор таклиф берсин, келишиб иш юритсин.

— Юртдошларимиз сайловолди тарғиботларини катта қизиқиш билан кутишаяпти. Қачон дастурлар, ғоялар ўртасида баҳс-мунозаралар, муҳокамалар бўлади, деган фикрлар бор. Муҳокама масаласи қандай бўлади?

— Бизнинг ҳамкасбларимиз — журналистларимиз синчковроқ бўлиши керак. Эътибор билан қаралса, сиёсий партияларнинг платформаларида нозик жойлари бор. Телемунозара ўтказиш керак. Партияларнинг фарқи нимада? Масалан, "Фидокорлар"нинг мақсад-манфаатлари қандай, ХДПнинг ғоялари нималардан иборат? Менимча, сайловчиларимизни шу жараён ҳам қизиқтириши табиий. Телемунозаранинг сайловларга нафи жуда катта. Чунки телемунозара киши тафаккурида сайловларга нисбатан, айниқса, қайси номзодга овоз бериш ёки овоз бермаслик борасида тушунча пайдо қилади.

— Партия етакчилари ҳам очиқ-ошкора баҳсга чиқиб, ўз дастурининг қайси жиҳатлари устунлиги ҳақида гапириши, тортишиши керак, албатта.

— Давлат, миллат манфаатларидан келиб чиқиб, партияларнинг мақсади битта бўлиши мумкин. Лекин бунга эришиш, курашиш, сиёсат олиб бориш йўли турлича бўлади. Америкада ҳам иккита партия бор. Бири республикачилар, иккинчиси эса демократлар партиясидир. Ҳар иккисининг мақсади бир. Лекин шу икки партия сиёсат олиб боришда турфа хил йўл тутади. Бизнинг партияларимиз ҳам шундай, турфа хил йўл тутиши лозим.

— Тарғибот жараёнида номзод ва сиёсий партиялар нималарни тарғиб қилиши тақиқланади?

— Бу борада кўп гапириш мумкин, лекин қонун тили билан айтганда: ***"Партиялар ва депутатликка номзодларнинг дастурлари республиканинг суверенитети, яхлитлиги ва хавфсизлигига қарши қаратилган бўлмаслиги, халқнинг соғлиғи ва маънавиятига тажовуз қилмаслиги, унда уруш, миллий адоват, ирқий ва диний хусумат тарғиботи, конституциявий тузумни зўрлик билан ўзгартиришга, фуқароларнинг конституциявий ҳуқуқлари ва эркинликларини камситувчи хатти-ҳаракатларга даъват бўлмаслиги керак"***. Қисқаси, миллатимиз, давлатимиз манфаатларидан келиб чиқиб иш тутиш лозим.

— Марказий сайлов комиссияси томонидан катта ишлар амалга оширилаётганини, кўплаб муаммолар бартараф этилаётганини кўриб турибмиз. Долзарб жараёнлар матбуотда ошкора, халқни қониқтирадиган даражада ёритилаяптими?

— Мен учун шу саволга жавоб бериш ниҳоятда оғир. Сайлов жараёни матбуотда ҳали кутилганидек ёритилаётгани йўқ. Истардикки, кечаётган жараёнлар атрофлича, ошкора, батафсил, кенг ва изчил ёритилиши керак. Бунинг учун Марказий сайлов комиссияси барча чораларни кўраяпти. Халққа бу жараённи аниқ кўрсатиб бериш керак. Кишиларда бу ўз-ўзидан бўлиб қолаяпти, деган тасаввур пайдо бўлмаслиги лозим. Мамнуният билан айтиш мумкинки, Ўзбекистон телерадиокомпанияси, "Халқ сўзи", "Ҳуррият", "Ишонч", "Ватанпарвар" газеталари, шунингдек, нодавлат "Сезам", "Гранд" радиостанциялари бу жараёнларни жуда фаол ёритаяпти. Юқорида айтганимдек, сайловда фақат овоз бериш ***яширин*** бўлади. Қолган ҳамма нарса ***очиқ, ошкора*** ва ***холис*** бўлиши керак.

Матбуот маркази ҳар ўн кунда маҳаллий ва хорижий журналистларни йиғиб, қилинган ишлар юзасидан фикрлар алмашади. Аксарият ҳолларда хорижий журналистлар қизиқувчан. Кўп саволлар беришади. Маҳаллий журналистларимиз ҳам шундай фаол бўлишларини истардик. Бизга бериладиган саволлар ҳар жиҳатдан мураккаб бўлсин. Биз сайлов жараёнининг нозик қирраларини мумкин қадар холис ва кенг очиб берайлик. Ваҳоланки, матбуот анжуманларида Марказий сайлов комиссияси аъзолари камида бир ярим икки соат вақтини ажратади. Биласиз, сайлов жараёнида Марказий сайлов комиссиясида иш ниҳоятда кўп. Комиссия раиси бир, бир ярим соат гапиради, журналист ён дафтарчасининг тўрт-беш қоғозини қоралайди, иккинчи куни газетани кўрсангиз, кичик бир хабар босиб чиқарилади: "Марказий сайлов комиссияси матбуот марказида анжуман бўлиб ўтди, уни раис Н. Комилов олиб борди, унда шу масала кўрилди, журналистлар саволларига атрофлича жавоб берилди...". Ваҳоланки, бу жараён халққа изчил етказилиши керак.

Шахсий бир таассуротимни айтадиган бўлсам, Марказий сайлов комиссияси ходими сифатида шу сайловда биринчи марта иштирок этишим. Бу сайловни ҳатто 1994 йилги сайловлар билан қиёслаб бўлмайди. Демократик талабларни бажаришда, эътироф этилган кўппартиявийлик, қонунийлик, ошкоралик, мустақиллик, адолатлилик тамойилларини амалга оширишда бу сайловлар жуда катта устунликларга эга. Янги сайлов қонунларининг нозик жаҳатларини, халқимизга номаълум қирраларини матбуотда кенг ёритиш керак.

— Бирорта чет эллик журналист ўзини қизиқтирган бирор саволга жавоб ололмай қолган ҳоллари бўлганми?

— Хорижлик журналистлар бизга телефон, факс орқали кўп мурожаат қилишади, баъзан ўзимиз тушунмаган масала бўлса, қонунни олиб, ундан жўяли жавоб берамиз. Биз "Интернет" орқали дунё ҳамжамиятининг фикрини кузатиб борамиз. "Рейтер", "Би-би-си", "Озодлик", "Интерфакс" ва Россиядаги бошқа нашрлар мамлакатимиздаги сайлов жараёнини ёритиб бораяпти. Очиғини айтиш керак, баъзи бир нашрлар нохолис ёндошаяпти. Бу тушунарли, маълум доирада Ўзбекистонга нисбатан бошқача қарашлар бор. Бунинг яширадиган жойи йўқ. Россиянинг айрим ахборот воситалари ҳали ҳам "бу — Тошкент, собиқ шўро таркибида бўлган бир республика", деган шовинистик қарашлари билан алаҳсираб юрибди. Ҳолбуки, у кунлар ортда қолган, мустақил юртимиз дунё ҳамжамиятида тобора мустаҳкам ўрин эгаллаб бораяпти. Бўлажак сайловлар давлатимизнинг келгуси тараққиётини белгилашда яна бир муҳим қадам бўлади.

Зариф МИРЗАҚУЛОВ
тайёрлади.

МУҚОБИЛЛИК АСОСИДА

Самарқанд вилоятининг Нуробод туманида маҳаллий Кенгашларга сайловларга тайёргарлик ишлари қизғин давом этмоқда.

Фуқаролар билан ишлаш кенг миқёсда ташкил этилган. Номзодлар учун овоз беришни уюшқоқлик билан ўтказишга пухта ҳозирлик кўриляпти. Зеро, бу муҳим сиёсий жараёнда ҳар бир сайловчи ўз фикрини, хоҳиш-иродасини эркин ифодалай олиш имкониига эга бўлиши керак.

Туман сайлов комиссияси раиси Нурилла Беназаровнинг айтишича, сайлов комиссияси фаолиятининг асосий тамойиллари демократия ва адолатпарварликдир. Унда холисликни таъминлаш муҳим аҳамият касб этади. Шунинг учун ҳам комиссия аъзолигига катта ҳаёт ва иш тажрибасига эга бўлган, эл ичра эътибор топган кишиларгина олинди. Улар аҳоли ўртасида ташвиқот ва тарғибот ишлари тўғри ташкил этилиши, сайловчиларнинг номзодлар билан учрашувларини тенг ҳуқуқлилик асосида уюштирилишига кўз-қулоқ бўлмоқдалар.

Мана, номзодлар кўрсатиш ҳам ниҳоясига етди. Уларнинг сайловчилар билан учрашувларини ташкил этиш учун, табиийки, бирдек шароитлар яратилади. Сайловчилар барча номзодлар ҳақида батафсил маълумотга эга бўлишлари таъминланаяпти.

Абдурасул САТТОРОВ,
«Халқ сўзи» мухбири.

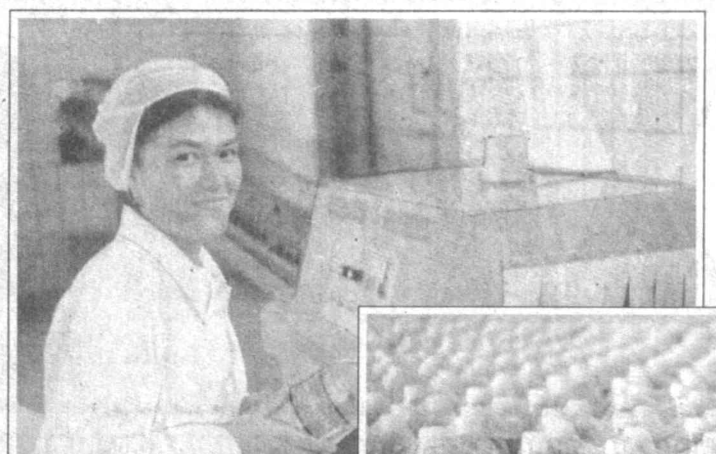

«Қаршиёғ» очиқ турдаги ҳиссадорлик жамияти қошида Ўзбек-Сингапур қўшма корхонаси очилгач, бу ерда чигитдан сифат жиҳатидан жаҳон андозаларига жавоб берувчи тоза пахта ёғи ишлаб чиқариш йўлга қўйилди. Буни ҳатто чет элликлар ҳам эътироф этишаяпти. Айниқса, тайёр маҳсулот 1 литрлик полиэтелин идишларга қадоқланиб, савдо шохобчаларига чиқарилаётгани харидорларга манзур бўлмоқда.

СУРАТЛАРДА: қўшма корхона ишчиси Муяссар Эрниёзова; Эркин Дўстмуродов — илғор қадоқловчилардан бири; тайёр маҳсулотлар харидорларни кутмоқда.

Тоҳиржон ҲАМРОҚУЛОВ олган суратлар.

НАЗАРОВНИНГ САОДАТИ

Янги замон одамлари

Мустақилликнинг дастлабки йиллари, мамлакатимизда фермерлик ҳаракатига асос солинган пайтлар...

— Ўғлим, — деди бир куни нонушта чоғида Турдиали бобо ўғли Имомалига. — Фермер бўлсак, деган истак бор. Худога шукур, ҳаммаларинг хатли-саводлисанлар. Сен эса чорвани яхши тушунасан.

Имомали ўйланиб қолди. Отасининг фикрига қўшилишни ҳам, қўшилмасликни ҳам билмай иккиланди. Қўшилай деса, бир товуққа ҳам дон керак, ҳам сув... Чорвачилик қийин соҳа. Қолаверса, тумандаги баъзи раҳбарларнинг дунёқарашини яхши билади. Қўшилмай деса, отаси маслаҳат солаяпти.

— Ота, фермер бўлсак, косамиз оқарармикин, — деди у ниҳоят тараддудланиб.

— Олдин фермер бўлайлик, ана ундан кейин кўрасан отангнинг кучини! Қани, тўсқинлик қилишсин-чи...

Ота салгина адолатсизликдан ёниб кетарди. Шу боис Имомали отасига эртадан бошлаб ҳужжатларни тайёрлашга ваъда берди.

Орадан бир неча кун ўтгач, С. Азизов номли жамоа хўжалиги раиси номига Ўзбекистон туманининг Худоёрхон қишлоғида яшовчи Назаровлар хонадонидан фермер хўжалиги тузиш тўғрисида ариза тушди. Ариза қаноатлантирилди: Имомали тумандаги илк фермер хўжалиги раҳбари бўлди. У ишни юритиш мақсадида дастлаб туман шахсий ёрдамчи хўжаликлар уюшмасидан юз минг сўм ссуда олди. Бу маблағга шахсий жамғармаларини ҳам қўшиб, 40 бош ғунажин харид қилди. Хўжалик эса «Умид» фермер хўжалиги учун 25 гектар экин майдони ажратиб берди.

Минг тўққиз юз тўқсон тўртинчи йилнинг баҳори Имомали учун ҳам сертташвиш, ҳам қутлуғ келди. Техника воситаларидан кўмаклашиш бўйича хўжалик ва фермер ўртасида шартнома тузилганига қарамай, унинг шартлари бажарилмади. Техника вақтида берилмади. Имомали бошқа хўжаликлардан трактор топиб келиб, ерни ҳайдатди, уруғ эктирди. Унинг мақсади чекиниш, ноҳақликка йўл бериш эмас, курашиш эди.

— Ўғлим Имомали, бизнинг авлодда ортга қайтиш бўлмаган, агар сенга тазйиқ қилаверсалар, ўзим Тошкентга бораман, — деди Турдиали бобо ҳам қатъий.

Бу отанинг фарзандларига далдаси эмас, буйруғи эди. Имомали айрим маҳаллий раҳбарларнинг янгиликка рўйхушлик бермаётганликлари сабабини қидирди. Ва топди ҳам. Чорва давлатники бўлса, раҳбарлар унга эгалик қилади, у хусусий бўлгач, ўзинг хўжайинсан. Раҳбарларнинг «тиши»га тегаётгани ҳам ана шу — назоратнинг қўлдан кетиши эди.

Айрим маҳаллий раҳбарлар Имомалига қора кўзойнак остидан қараган бир пайтда уни Тошкентга, фермерлар ўқувига таклиф этишди.

Вазирлар Маҳкамасида 1994 йил мартда бўлиб ўтган йиғилишда иштирок қилди. Бу унинг ҳаётида ҳам, фаолиятида ҳам туб бурилиш ясади.

«Ислоҳот бошида Президент турибди. Мен давлатимиз раҳбари таъкидлаганларидай иш юритаяпман», деган қатъий ишонч пайдо бўлди унда. Орадан бироз вақт ўтгач, Президентимизнинг кўрсатмалари асосида республика фермерларининг семинар-кенгаши Ўзбекистон туманидаги Худоёрхон қишлоғида — Имомали Назаров бошлиқ фермер хўжалигида ўтказилди.

— Биласизми, — дейди у, — 1994 йилдаги фермерлар ўқувида асосий машғулотларни америкалик фермерлар олиб боришди. Улар бизга ўзларидаги шароитлару меҳнат жараёни ҳақида фильм кўрсатдилар. Барча меҳнат жараёнлари компьютерда бошқарилар экан. Тўғриси, ҳавасим келди. Қачонлардир, бизда ҳам ана шундай фермер хўжаликлари бўлишига имон келтирдим. Негаки, бизнинг йўлимиз — энг тўғри йўл.

Имомали хусусий мулк эгаси бўлгач, ҳисоб-китобга ҳам уста бўлиб қолди. Салкам икки юз йиллик тарихга эга Америка фермерлари билан ҳали жуда ёш, эндигина катта йўл сари одимлаётган Ўзбекистон фермерларини солиштириб, таскин топди.

— Сиз фермерликдан аввал ферма мудири бўлиб ишлагансиз. Ўша давр билан бугуннинг фарқи нимада? — сўрайман Имомалидан.

— Фарқи меҳнатга муносабатда. Илгари мол давлатники, ер давлатники, ишласангиз-ишламасангиз, давлат пул бераверарди. Бугун биз ўзимиз учун ишлаяпмиз. Ўз меҳнатларимиздан ўзимиз манфаатдор бўлмоқдамиз. Оддий мисол. Агар давлатнинг еридаги буғдой ёки маккажўхори ўрилсин-чи, ўша куни одамлар этак кўтариб «бошоқ» тергани чиқишади. Менинг буғдойим ўрилса, биронта одам — на кичик ва на катта дала ораламайди. «Бу фермернинг ери», дейишади. Ёки бирор марта «Фалончининг томорқасидан ўриб қўйилган маккажўхорисини ўғирлаб кетишибди» деган гапни эшитганмисиз?

Дарвоқе, меҳнатга муносабат ҳақида. Фермер Имомали Назаров тасарруфида 32 гектар ер бор, хўжаликда 40 нафар ишчи ишлайди. Фермер хўжалиги бошқарувидаги 3-4 ходимнинг ҳам фойдали меҳнат билан шуғулланишларини эътиборга оладиган бўлсак, «текинхўр»нинг ўзи йўқ.

Жамоа хўжалигида-чи? Уч минг гектар ер, 1500 га яқин аъзо-ю 200 нафардан зиёд бошқарув ходимлари бор. Эътироф этиш керакки, хўжалик кассаси бўм-бўш. 32 гектар ерга эга Назаровнинг ҳисоб-рақамини эса миллионлар бойитиб турибди. Устига устак, Назаров ўтган чорва қишлови даврида хўжаликка 100 тонна силос, 100 тонна сомон, 100 тонна кунжара ва шунча миқдорда шелуха сотди. Техника воситаларига эҳтиёт қисмлар-у, озиқ-овқатлар бундан мустасно.

Кўпчилик бу муваффақиятдан ажабланишмайди. Негаки, улар «Умид»чиларнинг йил — ўн икки ой меҳнат қилишларини ҳам, ёзда хўжаликнинг ғалладан бўшаган ерларига шартнома асосида такрорий экинлар экишларини ҳам яхши билишади.

— Йил бошидаёқ хўжалик билан шартнома тузамиз, — дейди бу ҳақда Имомали. — Ғалладан бўшаган майдонларни ўша куннинг ўзида шудгор қилиб, ўрнига маккажўхори экамиз. Хўжаликда ғалла ўрими тугаган вақтда бизнинг маккажўхоримиз тиззага урган бўлади.

Демак, ўзи учун меҳнат қилган одам чарчамайди. Оиласини, юрт тинчлигини ўйлаб, янги-янги ташаббусларнинг бошини тутаверади.

Яқинда С. Азизов номли хўжаликка ташаббускор, иқтисодий ислоҳотлар моҳиятини чуқур тушунадиган ёш мутахассис раис бўлди. Маъмуржон Арақулов ишлайман, деган ҳар бир фермерга шароит яратмоқда. Уларнинг ташаббусларини қўллаб-қувватламоқда. Айниқса, «Умид» фермер хўжалигининг фаолиятидан мамнун. Чунки бу жамоанинг фаолияти кенгайиб бормоқда. Бир неча фирма дўконлари, саккиз турдаги макарон ишлаб чиқарадиган цех, музқаймоқ, қандолатчилик цехлари, новвойхоналар, умумий овқатланиш шохобчалари, тегирмон, мойжувоз ишлаб турибди. Шунингдек, фермер турли хайрия тадбирлари ўтказиб, кўп болали ва кам таъминланган оилаларга моддий ёрдам, энг яхши ўқувчиларга стипендия, «Мурувват уйи»ю касалхоналарга озиқ-овқат бериб бораётир.

— Кўрсаткичларимиз ёмон эмас, — дейди Имомали ўз фаолияти хусусида сўз очаркан. — Ярим йиллик якунларга кўра, ҳар бош сигирдан 2627 литрдан сут соғиб олинди. Олти ой мобайнида 110 тонна сут қайта ишланди. Шу билан бирга, 8 тонна гўшт сотилди, 7 тонна макарон маҳсулотлари ишлаб чиқарилди. Мавжуд 32 гектар майдондан эса 28 тонна буғдой олинди. Буларнинг ҳаммаси хўжаликка олти ярим миллион сўм соф фойда келтирди. Бу — чорвадору деҳқоннинг қозони ҳам, чўмичи ҳам мой устида, демакдир.

Ҳалол меҳнат, тинимсиз изланиш, мақсад сари интилиш Имомали Назаровни элга танитди. Унинг иш тажрибаларию меҳнат машаққатлари «Умид», «Бувижон» телефильмларида мангуга муҳрланди.

— Бир пайтлар уйимизда ортиқча мол боқишга, меҳнатдан топган ҳалол пулимизга янги машина сотиб олиб, минишга чўчирдик. Бугун-чи? Ҳамма нарсамиз бор.

Дарҳақиқат, бугун Имомалининг 2 та «МТЗ-80», шунча «Т-28» трактори, 2 та юк машинаси, 4 та «Дамас» ва яп-янги «Нексия»си эгарланган отдай хизматга шай. Бу — мустақиллик берган саодатнинг, ҳавас билан яшашнинг ҳосиласи.

Бу йил, айниқса, «Умид»чилар учун омадли келди. Исроил давлатининг «Мараф» фирмасида тайёрланган, бир сменада 2 тонна сутни қайта ишлаб, 8 хил тайёр маҳсулот ишлаб чиқаруви, қиймати 250 минг АҚШ долларилик кичик завод Вазирлар Маҳкамасининг қарори асосида «Умид»га бериладиган бўлди.

— Агар ана шу заводни қуриб, ишга туширсак, бутун туманимиз чорвадорларининг иши яхшиланади, халқимиз дастурхони эса янада тўкин бўлади, — дейди Имомали Назаров.

М. ХОЛМАТОВА,
«Халқ сўзи» мухбири.

“Пахта-99”

«БИЗ БУ КУННИ УЗОҚ КУТГАНДИК»

– дейишади Сайхунобод тумани пахтакорлари

Негаки туманда бир неча йиллардан буён пахта тайёрлаш йиллик режаси бажарилмай келарди. Натижада аксарият туман деҳқонлари жарақ-жарақ мўмай даромаддан, юзлаб тонна ёғ ва чорва учун озуқадан бебаҳра қолишарди.

Улар 1999 йилнинг бошидан белларидаги белбоғни сириб боғладилар. Ерга яхоб бериб, уни текислаш, чигит экиш, ниҳоллар парвариши энг қулай муддатларда ўтказилди.

Туман ҳокими Султон Раҳмонқулов ва бошқа раҳбарлар кўпни кўрган қариялар билан ёз давомида ҳар бир далани бирма-бир кўздан кечиришди. Энг сара маслаҳатлар ишга тадбиқ этилди.

39,5 минг тонна! Довон ошган пахтакорлар енгил тортишди. Т. Умаров, Ҳ. Қўйбоқаров, Р. Мирзаев, Ў. Ҳамдамов каби илғор механизаторлар лабига кулгу инди. Ҳ. Бобожонова, Д. Йўлдошева, М. Райимова сингари чевар теримчилар пешона тери эвазига етиштирилган ҳосилни йиғиб-териб олишда илғорликни қўлдан бермадилар.

«Шўрўзак», «Бирлашган», Қодирқул Султонов, Амир Темур, Турсунмурод Ғуломов номли илғор деҳқон ва ширкат хўжаликлари деҳқонлари бугунги кунда туманнинг 3 минг тонналик мажбурият режасини бажаришга муносиб ҳисса қўшмоқдалар.

А. ХОНИМҚУЛОВ,
«Халқ сўзи» мухбири.

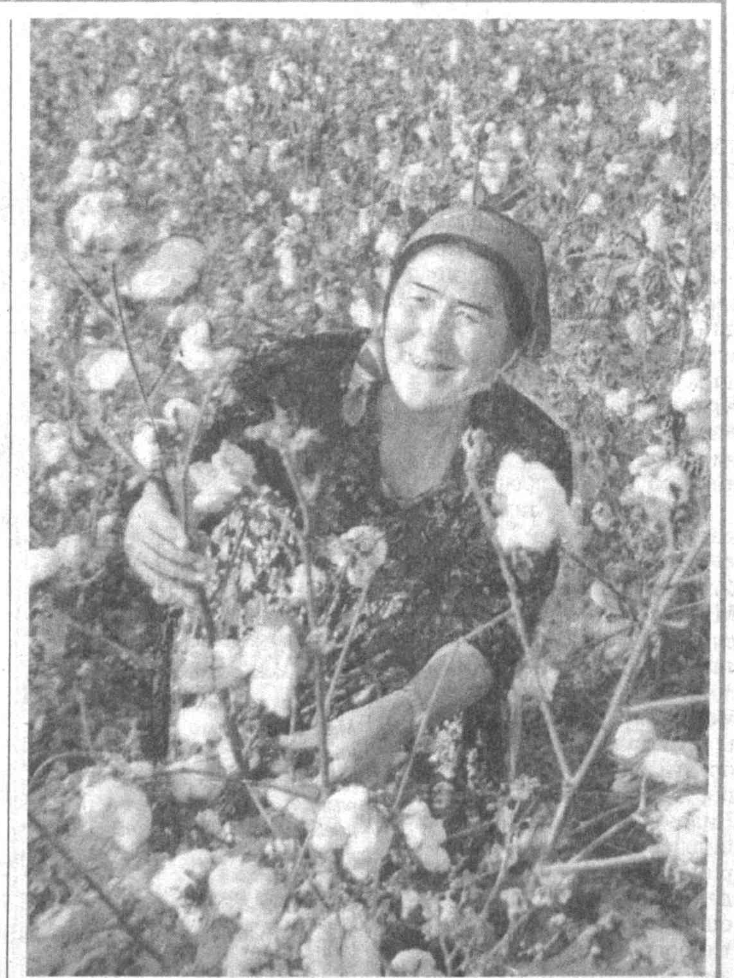

Мунисхон Умрзоқова бош бўлган бригада заршунослари нафақат «Хўжаобод» жамоа хўжалигида, балки Норин туманида ҳам илғорлардан саналади. Сабаби, бригада пахтакорлари 67 гектар майдонда деҳқончилик қилиб, гектарлар ҳосилдорлигини 40 центнерга етказишди. Режа ва мажбурият муваффақиятли уддаланди. Ҳали далаларда ҳосил мўл. Уларнинг аҳди пешона тери эвазига етиштирилган ҳосилни нест-нобуд қилмай йиғиштириб олиш.

СУРАТДА: Мунисхон Умрзоқова.
Тоҳиржон ҲАМРОҚУЛОВ олган сурат.

УРУҒ ТАНЛАШДА АДАШМАНГ

Ҳақиқий пахтакор режани бажаргач, кўкрагига муштламайди. У тажрибаси янада ортганлиги, хато ва камчиликларни бартараф қилиш йўлларини излаб топганлиги, меҳнати ўзига ҳам, элу юртга ҳам наф келтираётганлиги бу муваффақиятнинг омили бўлганини тилга олади. Хива туманида ана шундай омилкор деҳқонлар кўп. Туман аҳли пахта йиғим-терими мавсумида пешқадамлар сафида бораётганлиги ҳам шундан далолат беради.

«Хива» ширкат хўжалигида жойлашган нав синаш участкаси раҳбари, Ўзбекистонда хизмат кўрсатган қишлоқ хўжалиги ходими Одамбой Отабоевнинг илмий-амалий тажрибалар ўтказиш майдони ярим гектардан кўп эмас. У бир неча йилдан буён бу ерда турли навдаги ғўзаларнинг маҳаллий иқлим ва тупроқ шароитларига қай даражада мос келиши, ҳосилдорлик ҳамда сифат даражаларини ўрганади.

Ушбу синовлар бўйича асосий хулосалар аллақачон чиқарилган. Биринчи теримдаёқ 22-27 центнердан ҳосил берган ғўза навлари оз эмас. Аммо кўпгина афзалликлари билан алоҳида кўзга ташлангани – бу «Хоразм-126» бўлди.

Шу боис «Хива» ширкат хўжалиги пахтакорлари жорий йилда «Хоразм-126» навини экишганди. Улар нафақат туманда, балки вилоятда ҳам пешқадамлар қаторида шартнома режаларини уддаладилар. Зулайхо Матниёзова, Ўғилжон Отаниёзова, Салима Қаландарова сингари пудратчилар эса ҳосилдорликни 45-50 центнерга етказишди.

–«Хоразм-126» навининг барги нисбатан кичик, — дейди хўжалик раҳбари Маткарим Жуманиёзов. — Шу сабабли, у ёруғликни кўп қабул қилади. Қолаверса, толаси майин, чигитининг ёғлилик даражаси юқори. Тез пишиб етилади. Келажакда элита уруғлик хўжалиги сифатида туманимиз ва вилоятимизни сифатли уруғлик билан таъминлаш умидидамиз.

Йиғим-терим олдидан янги навнинг яна бир хусусияти аниқланди. Унинг пахта пишиб етилган қисмидаги барги ўз-ўзидан, табиий равишда тўкилар экан. Айнан шу хусусияти дефолиацияга ўрин қолдирмади. Демак, пахтани машиналар ёрдамида йиғиштириб олиш учун ҳам катта имкониятлар пайдо бўлди.

Бу йил «Хива»ликлар йиллик соф даромадни 20 миллион сўмдан оширишни кўзлашмоқда. Бу ўтган йилдагига қараганда бир неча маротаба кўп. Демак, хўжаликда меҳнаткашларнинг турмуш тарзи даражаси янада яхшиланади, мактаблар ва мактабгача тарбия муассасаларининг моддий-техника базаси тағин-да мустаҳкамланади, қишлоқлар эса обод бўлади.

Тумандаги «Беруний» ширкат хўжалиги ҳам бу йил пахта тайёрлашда пешқадамлар қаторига қўшилди. Бунинг сабаби яна уруғлик танлашдаги камчилик ва хатолар бартараф қилинаётганлигида. Зеро, улар «Хоразм-126» навига катта умид боғлаб янглишмадилар. Далаларда кутилганидан ортиқ ҳосил етиштирилиб, нест-нобудсиз териб олинди.

Сотим АВАЗ,
«Халқ сўзи» мухбири.

ЖОНДОРЛИКЛАР ХИРМОНИ

Бухоро вилоятининг яна бир тумани – Жондор йиллик режани бажарди. 17400 гектар пахта майдонининг ҳар гектари ҳисобига 31,6 центнердан ҳосил олинди. Туманнинг 55 минг тонналик хирмонига фермер хўжаликлари ва оилавий пудратчилар катта ҳисса қўшдилар. «Гулистон» жамоа хўжалигидан Ғафур Шукуров, Охунбобоев номли жамоа хўжалигидан Ориф Обидов бошлиқ бригадаларда ҳосилдорлик 40 центнердан ошди.

Туманда пахта тайёрлаш давом этмоқда.

Бобур САИДОВ.

ЁШЛАРДАН УМИДИМИЗ КАТТА

Ҳаётий янгиланишлар ва ислоҳотлар туфайли ҳар бир ишда аниқ ҳисоб-китоб юритишга, кундалик талаб ҳамда эҳтиёжларни чуқур ҳис этишга ўргандик. Қишлоғимиз ёшларини иш билан таъминлаш юзасидан кўрилаётган тадбирлар ҳам бунга бир мисол.

Бизда ҳар йили 270 нафар ўқувчи мактабни битказади. Уларнинг бир қисми олий ва ўрта махсус ўқув юртларига ўқишга киради. Яна бир қисми хусусий тадбиркорлик фаолияти билан шуғулланади. Аммо уларнинг кўпчилигини ўз хўжалигимизда меҳнат билан банд қилиш лозим бўлади.

Қишлоқ хўжалигида, ўзингизга маълум, ишчи кучи керагидан зиёда. Шу сабабли ёшларимизни ишга жойлаштириш учун иш ўринларини хизмат кўрсатиш соҳаларидан излаймиз. Бунинг учун эса, авваламбор, уларни ташкил этиш зарур. Бу ҳақда биз йил бошидаёқ ўйлаб қўйган эдик.

Аҳоли хонадонларини таъмирлаш, кўча ва йўл бўйларини ободонлаштириш мақсадида учта қурилиш бригадаси ташкил этдик. Унда ишлашга 54 киши, айниқса ёшлар, бажонидил рози бўлишди. Қурилиш бригадалари сонини яна иккитага кўпайтириш мақсадга мувофиқ бўлиб қолди. Уларга ҳам ёшларни жалб қилдик.

Ғишт заводимиз ўтган йилларда бир сменада ишлар эди. Уни икки сменали иш тартибига ўтказиш туфайли 25 нафар навқирон йигитимиз бекорчиликдан халос бўлди. Қолаверса, улар ўзларининг меҳнатлари билан ҳамқишлоқларининг турмуши яхшиланишига муносиб ҳисса қўшаётганликларидан хурсандлар.

Консерва заводимизда 7 нафар йигит-қизни ишга жойлаштирдик. Бу корхонадан ҳали умидимиз катта. Заводда йил охиригача меваларни қуритиш ва қадоқлаш бўйича замонавий техника воситаларини ўрнатиш ниятидамиз. Шунда яна йигирмага яқин йигит-қизимиз бу ерда фаолият кўрсатиши мумкин бўлади.

Шу ўринда «Ўрмончилик» бригадамиз тўғрисида ҳам тўхталиб ўтиш жоиз. Уни яхши ният билан шундай атаганмиз. 24 киши ишлаётган мазкур бригада қишлоғимизни кўкаламзорлаштириш билан шуғулланади. Қаердаки, бўш ер бўлса шу жойга келгусида қишлоқ аҳолисининг кори-ҳолига ярайдиган дарахт экиш тадбирларини кўради. Масалан, ўрмончилар бу йил 200 минг туп кўчат экишга бош-қош бўлишди. Дарахтларни кўпайтиришга ихлосмандларнинг кўпчилиги ёшлар эканлиги бизни қувонтиради. Ахир яшайдиган жойини обод қилиш ватанпарварликнинг бир кўриниши эмасми? Улар ўтган йили 500 минг сўмликдан зиёд терак етиштириб сотишди. Жорий йилда бу рақам икки ҳисса зиёд бўлиши кутилмоқда. Бир сўз билан айтганда, бригада ўз даромадини ўзи топади.

Қишлоқ ҳаёти

Ёшларни касб-ҳунарга йўналтириш, ота-боболаримиз эъзозлаган касб-корларни ўргатиш ҳам эътиборимиздан четда қолаётгани йўқ. Масалан, қишлоқда темирчи уста, косиб ёки тегирмончи қадр топмай қолиши мумкинми? 20 нафардан зиёд шу касбларга меҳр қўйган ёшларимиз бугун темирчилик устахонаси ҳамда ун тегирмонида ҳамқишлоқларимизга хизмат кўрсатаяпти. Шунингдек, йигирмадан зиёд жойдаги сартарошлик, этикдўзлик, техника воситаларини таъмирлаш устахоналаримизда ҳам асосан ёшлар ишлашяпти.

Қизларимиз эса 5 та тикувчилик цехларида меҳнат қиладилар, маҳорат ўрганадилар. Гилам тўқиш бўйича ҳам янги иш ўринлари очиш ниятидамиз.

Албатта, мақсад ёшларни фақат иш билан таъминлаш эмас. Уларнинг дам олишлари, спорт билан шуғулланишлари, маданий-маърифий тадбирларда фаол иштирок этишларига эришишга ҳам интиляпмиз. Хўжалик маданият клуби, кутубхона ҳамда спорт залларидан шу мақсадда самарали фойдаланиб келяпмиз.

Қишлоғимизда 3 жойда миллий кураш секцияси фаолият кўрсатмоқда. Уларда юзга яқин умидли полвонларимиз маҳорат сирларини ўрганадилар. Спортчиларимиз вилоят биринчиликларида ҳам фаол иштирок этишди. Келгусида улар жаҳон чемпионатларида иштирок этишса, не ажаб!

Албатта, қишлоқда иқтисодиётни ривожлантириш, деҳқончиликда юқори ҳосил етиштириш зарурати ҳам доим хаёлимизда. Барча ишларимиз ана шу эзгу ният билан чамбарчас боғланган.

Давлатёр РАЖАБОВ,
Гурлан туманидаги «Бирлашган» қишлоқ фуқаролар йиғини раиси.

КОРХОНА ВА ТАШКИЛОТЛАР РАҲБАРЛАРИ, ХУСУСИЙ ТАДБИРКОРЛАР ДИҚҚАТИГА!

Ихтисослаштирилган «Ўзэлектркабелсавдо» очиқ ҳиссадорлик жамияти Ўзбекистон бозорида муассаса, корхона ва ташкилотларни электротехника ва кабел маҳсулотлари билан ўттиз йилдан ортиқ давр мобайнида таъминлаб келмоқда.

Ташкилотингизнинг равнақини ўйласангиз, биз билан ҳамкорлик қилинг, 2000 йилга шартнома тузинг. Керакли маҳсулотларни Сизга қулай вақтларда ва бозор нархларидан арзон ҳолда, зарур миқдорларда етказиб берамиз.

Шўъба корхоналаримиз Сизга зарур бўлган ҳар қандай маҳсулотни келишилган нархларда, шартнома асосида 2000 йилда етказиб беришга тайёр.

Юқори малакали мутахассисларимиз Сизга зарур бўлган ҳар қандай йўлланма ва маълумотларни беришга қодир.

Бизнинг манзилгоҳимиз: Тошкент шаҳри, 700094.
Мўйноқ кўчаси, 135.
Мўлжал: Фарғона йўли кўчаси, Оқ уй бекати.
Мурожаат учун телефонлар: қабулхона: 8-371-90-77-35.
Факс: 8-371-90-73-84
2213

Ўзбекистон Фавқулодда вазиятлар вазирлиги авария-қутқарув кучлари бўлинмаларининг республика мусобақаси якунланди. Тошкент шаҳар ички ишлар бош бошқармаси спорт мажмуида бўлиб ўтган бу беллашувда «Нажоткор» кўп тармоқли тезкор ҳаракат маркази, «Халоскор» тез ҳаракатланувчи отряд, Тошкент шаҳар «05-Қутқарув хизмати» ва вилоятлар фавқулодда вазиятлар бошқармаларининг авария-қутқарув кучлари иштирок этди.

ҒОЛИБЛАР АНИҚЛАНДИ

Мусобақани ўтказишдан асосий мақсад табиий ҳамда техноген тусдаги фавқулодда вазиятларда аҳолини муҳофаза қилиш, офатларнинг олдини олиш ва уни бартараф этиш, шунингдек, завод ва фабрикаларда йирик ишлаб чиқариш аварияларининг содир этилишига йўл қўймаслик ёки бирор кўнгилсиз ҳодиса рўй бергудек бўлса, бундай ҳолларда доимо шай туриш ва ҳушёрликни таъминлашдан иборат эди. Кўп қаватли уйлар ёки маъмурий бинолардан жабрланганларни махсус арқонлар ва бошқа воситалар ёрдамида зудлик билан хавфсиз жойларга олиб тушиш ҳамда тез тиббий ёрдам кўрсатиш биринчи галдаги вазифалар сирасига киради.

Бундай тадбирларнинг тез-тез ўтказиб турилиши мамлакатимиз авария-қутқарув кучларида хизмат қилаётган нажоткорларни чиниқтириб бориш, шу тариқа улар таркибини сифат жиҳатидан яхшилаш, барча синовларга тайёрлаш, шунингдек, асбоб-ускуналардан фойдаланиш усулларини чаққонлик билан ўзлаштириш ва тажриба алмашишда муҳим аҳамият касб этади.

Беллашув якунланиб, ғолиблар аниқланди. Фарғона ва Самарқанд вилоятлари фавқулодда вазиятлар бошқармалари авария-қутқарув кучларининг нажоткорлари биринчи ва иккинчи, «Халоскор» тез ҳаракатланувчи отряд эса учинчи ўринни эгаллади. Ғолиблар махсус соврин ва қимматбаҳо буюмлар билан тақдирланди.

Азамат СУЮНОВ.

«Халқ сўзи» фуқаролар хизматида

ТАЛАБ ИНОБАТГА ОЛИНДИ

Навоий вилояти Конимех туманидаги «Шўркўл» жамоа хўжалигида яшовчи бир гуруҳ аёллар газетага йўллаган хатларида ўзлари яшаётган ҳудудда аҳолини ичимлик суви ва табиий газ билан таъминлашдаги камчиликлар тўғрисида куйиниб ёзишган эди.

Яқинда таҳририят ушбу масала бўйича Конимех туман ҳокими жаноб С. Омопов имзоси билан жавоб мактуби олди. Унда айтиладики, шикоят хати юзасидан жамоа хўжалигида туман ҳокимлиги ва қишлоқ фуқаролар йиғини ходимлари, ушбу хўжалик раҳбарлари ва фуқаролари ҳамда шикоят хатини йўллаган аёллар иштирокида йиғилиш ўтказилиб, унда кўтарилган муаммолар атрофлича муҳокама қилинди.

Хўжалик аҳолисини **табиий газ** ва ичимлик суви билан таъминлаш борасида бир қатор ишлар амалга оширилмоқда. 1998 йилда 10,7 километр узунликда ўрта босимдаги **газ қувури** трассаси тортилган. Шунингдек, хўжалик маблағига 1,5 километрга яқин **газ қувури** ўтказилиб, фойдаланишга топширилди. Эндиликда ҳудуддаги 3 та қишлоқ ёки 150 дан ортиқ хонадон табиий газдан фойдаланмоқда. 1999 йилда эса 2 километр **газ қувури** ўтказиш режалаштирилган бўлиб, ҳозирги вақтда қурилиш-монтаж ишлари олиб борилмоқда, йил охиригача у фойдаланишга топширилади. Бундан ташқари 2000 йилда ҳам ушбу хўжалик қишлоқларига **газ қувури** ўтказиш ишлари давом эттирилади. Бунинг учун тегишли лойиҳа ҳужжатлари тайёрланган.

Ҳудуддаги табиий газ етиб бормаган қишлоқлар аҳолиси сиғимли газ баллонлари билан таъминлаш хўжалик раҳбарлари зиммасига юклатилди, газ баллонлари учун хўжалик томонидан маблағ ажратилди. Аҳолини тоза ичимлик суви билан таъминлаш борасида жорий йилда 27 километр қувур ётқизилиб, туман марказига Дамхўжа суви олиб келинган эди. Шўркўл, Чордара ва Ҳ. Олимжон номли жамоа хўжаликлари аҳолисини ҳам тоза ичимлик суви билан таъминлаш мақсадида Конимех-Чордара-Шўркўл сув қувурининг лойиҳа-смета ҳужжатларини тайёрлаш ишлари олиб борилмоқда. Йил охиригача лойиҳа ҳужжатлари тайёр бўлади. Ушбу объект қурилишини 2000 йил режасига киритиш мўлжалланган.

Ўзбекистон байналмилал маданият марказида Озарбойжон Республикасининг мамлакатимиздаги консули, рассом Илҳом Одил ўғли яратган тасвирий санъат асарларини мазкур марказга топшириш маросими бўлди.

АСАРЛАР МАРКАЗГА ТОПШИРИЛДИ

Санъаткор импрессионизм услубида ишланган, гўзаллик, муҳаббат ва дўстликни улуғловчи, ўндан зиёд асарни тақдим этар экан, бу тадбир Ўзбекистон ва Озарбойжон мустақиллигининг саккиз йиллигига бағишлаб уюштирилганини айтди.

Тадбирда Озарбайжоннинг Ўзбекистондаги Фавқулодда ва Мухтор элчиси Ойдин Азимбеков сўзга чиқиб, бундай хайрли тадбирлар икки халқнинг азалий қардошлик ришталарини мустаҳкамлаш билан бирга, давлатларимиз ўртасидаги муносабатларни ривожлантиришга ҳам хизмат қилажагини таъкидлади.

(ЎзА)

ЎЗБЕКИСТОН АВТОМОБИЛ-ЙЎЛЛАР ДАВЛАТ АКЦИОНЕРЛИК КОНЦЕРНИ ҚОШИДАГИ

«O'ZYO'LLOYIHA»

ЛОЙИҲА-ҚИДИРУВ ИНСТИТУТИ

Ҳурматли корхона ва ташкилот раҳбарлари!

«O'ZYO'LLOYIHA» лойиҳа-қидирув институти Сизларга шуни маълум қиладики, республикада автомобил йўллари тармоғини ривожлантириш ва такомиллаштириш, қуриш, қайта қуриш ва сақлаш ишлари бўйича хизматларни Ўзбекистон Республикаси давлат архитектура-қурилиш қўмитаси томонидан 1999 йил 22 мартда берилган 11.3-сонли лицензиясига асосан:

- *ҳамма тоифадаги автомобил йўллари ва шаҳар кўчалари ҳамда ундаги йўл хизмати иншоотларининг лойиҳа-қидирув ишлари;*
- *геология, топография ечимлари;*
- *автомобил йўллари кадастрини тузиш;*
- *кўприклар, йўл ўтказгичлар, ер ости ва йўл устидан ўтадиган пиёдалар йўлкасининг лойиҳа-қидирув ишлари;*
- *саноат-қурилиш иншоотларининг лойиҳа-смета ҳужжатлари;*
- *атроф-муҳитни муҳофаза қилишни таъминловчи меъёрий ҳужжатларни тайёрлаш;*
- *«Ўзавтойўл» таркибидаги қум-шағал, тош карьерларида геология-қидирув ишларини олиб бориш, уларга паспортлар тайёрлаш, республика Тоғ-геология қўмитаси билан конларни қазиб олишни ташкил этиш;*
- *автомобил йўллари соҳасига тегишли меъёрий ҳужжатларни давлат тилида тайёрлаш, ривожланган хорижий давлатларнинг меъёрий ҳужжатларини давлат тилига таржима қилиш ва уларни компьютерларда териб қайтадан кўпайтириш ишларини бажаради.*

БАЖАРИЛАДИГАН ИШЛАРНИНГ СИФАТИГА КАФОЛАТ БЕРАМИЗ!

Манзилгоҳимиз: 700000, Тошкент ш., Пушкин к., 68.
Телефонлар: 68-28-25, 136-15-82.
2263

Сиз СКВни тежашни, ўз маҳсулотингизни қадоқлаб берадиган ишончли шерикка эга бўлишни истасангиз, «SANOATQALINQOG'OZSAVDO» очиқ турдаги акциядорлик жамиятига мурожаат этинг.

У ҚУЙИДАГИЛАРНИ ИШЛАБ ЧИҚАРАДИ ВА СОТАДИ:

3 ва 5 қатламли гофрокартондан тайёрланган қутилар	-Ҳар хил мақсадларга мўлжалланган, турли ҳажмда, рангли босмада ва рангсиз, шу жумладан, рангли ва рангсиз босма босилган
Гофрокартон	- икки, уч ва беш қатламли
Қоғоз	ўраш учун, зичлиги 125/160 гр/м²
Картон	зичлиги 175 дан 350 гр/м². қалинлиги 0,45 дан 0,600 мм. папка, ҳужжатлар тўплами ва ўраш учун
Гофрокартондан тайёрланган лотоклар	- сабзавот, мева ва озиқ-овқат маҳсулотларини қадоқлаш учун, рангли босмада
Муқовабоп картон	қалинлиги 0,5-2,0 мм
Толали плиталар (ДВП)	Мебел саноати ва уй-жой қурилиши учун
Картон ва гофрокартондан тайёрланган турли хил буюмлар	Халқ истеъмол моллари учун
Босма шакллари (клише)	Картон, гофрокартон ва бошқа қадоқлаш материалларига флексографика усулида босма босиш учун.
Буюртмани бажариш муддати:	- босмасиз ишлар учун 3-5 кун - босмали ишлар учун 7-10 кун

ДОИМИЙ ВА ЙИРИК ХАРИДОРЛАРГА ЮК ИМТИЁЗЛИ РАВИШДА ОРТИБ БЕРИЛАДИ.

ШАРТНОМА ТУЗИШ УЧУН ҚУЙИДАГИ МАНЗИЛЛАРГА МУРОЖААТ ҚИЛИНГ:

Манзил: 702500, Тошкент вилояти, Ангрен шаҳри, Гулбоғ қўрғони.
Телефонлар : (37166) 34-452, 37-405, 22-420.
Телефакс: (37166) 26-651, телетайп: 116648, Картон.
Тошкентдаги ваколатхона (3712) 41-81-24, 144-10-78
Самарқанд ш. (3662) 35-42-41
Фарғона ш. (3732) 24-42-13
1532

«ЙЎЛОВЧИ»
АВТОТРАНСПОРТ СУҒУРТА КОМПАНИЯСИ АКЦИЯДОРЛИК ЖАМИЯТИ

Автотранспорт корхоналари, ташкилотлари ва жисмоний шахсларга ўз манзилининг ўзгарганлигини маълум қилади.

«ЙЎЛОВЧИ» АСК АЖ қуйидаги янги манзилда жойлашган: Амир Темур кўчаси, 1-боши берк кўча, 6. «ТОШШАҲАРЙЎЛОВЧИТРАНС» уюшмаси биносининг 622, 614, 635-хонасида.
Телефонлар: 133-64-34, 133-04-09, 133-16-18.
(Мўлжал: Олой бозори, Бош почтамт).

«Йўловчи» АСК АЖ ҳар турдаги суғурта хизматларини бажаради. *Маъмурият.*
2229

SAMSUNG ELECTRONICS **ТАШКИЛОТ**

“Ўзсамсунг электроникс” да ишлаб чиқарилган диаметри 37 дан 76 см. гача бўлган 6 турдаги

ТЕЛЕВИЗОРЛАР;

ER 250 RF
ER 461 RF маркали

КАССА АППАРАТЛАРИ;

VK 5513—1300 V, VK 80-15 — 1500 V маркали 2 турдаги ЧАНГ ЮТГИЧЛАРНИ

- КУПЮР-ҲИСОБЛАШ МАШИНАЛАРИ
- душ ва ванна учун сув иситиш ГЕЙЗЕРЛАРИ (Корея маҳсулоти)
- “COWAY” сув тозалаш ФИЛЬТРЛАРИНИ

Нархлар бозордагидан анча паст.

СОТАДИ.

Бизнинг манзил: Тошкент шаҳри, Глинка кўчаси - 38, “А”-13.
Тел.: 55-38-75, 180-41-54, пейж. (088) 2617.
0/1975

Ёзувчи сафардан қайтди

ХОРАЗМНИНГ МАНГУ ЖАМОЛИ

Бетакрор ва бебаҳо асрий обидалар макони бўлмиш Хоразм воҳасининг оқ кўнгил, бағри кенг, лабзи ҳалол инсонлари ҳаётию фаолияти билан танишишни Урганч аэропортидан бошладим. Воҳанинг дарвозаси бўлмиш бу шаҳар аэропорти куз қуёшининг заррин нурларида хоразмликлар бахтидай яркираб турарди. Унинг атрофи ҳам зарга чўмилгандай, гўзаллик тимсолидай кулиб турарди. Мустақиллик йиллари янгитдан туғилиб, янги либос кийган 350 яшар Урганч шаҳри шу жойдан бошланади.

Урганч ва Хивага олиб борувчи кенг, ойнадай ялтироқ асфальт йўл сизни мангу сиймолар ҳузурига бошлайди. Чапда ал-Хоразмий ёдгорлик мажмуи кўзга ташланади. Уни зиёрат қилмай ўтолмайсиз. Ёдгорлик биноси кичкина бўлса-да, ўз ичига оламшумул катта воқеликларни сиғдира олган. Хоразм давлатининг нақадар буюклиги, ўша даврда яшаган хоразмийларнинг дунё тараққиётига қўшган бебаҳо ҳиссасидан мағрурланасиз. Мабодо ал-Хоразмий бўлмаса, бугунги тараққиёт қай аҳволда бўларди? Ал-Хоразмий риёзиёти — математикаси туғилмаса, алжабри бўлмаса, компьютеру фазогирлик пайдо бўлармиди? Ҳозирги замон тараққиёти дарвозасини очиб берган буюк юртдошимиз руҳига ҳамду сано айтмай иложимиз йўқ!

Ўнг томонда — ал-Хоразмий ёдгорлигининг қаршисида бетакрор ва улуғ алломанинг узоқ қондошию шогирди Беруний ёдгорлиги қад кўтармоқда. Замонавий меъморлар бу улуғ алломанинг хотира мажмуини ҳам устози ал-Хоразмий ёдгорлигининг давомидай қилиб яратмоқдалар. Гуллар ва яшил дарахтлар бағрига жойлашган ва тарихни тилга киритиб турган бу кўриниш гўё улуғ алломаларимизнинг ер юзидаги жаннатию беҳиштига ўхшаб жилоланмоқда.

Урганчнинг марказига етгунингизча мустақилликнинг саккиз йили ичида қурилган ҳашаматли замонавий бинолар, кўркам иншоотлар, кенг-кўламли майдонларга кўз тикиб борасиз. Бири-биридан гўзал ва ҳашаматли! Собиқ шўро даврида бундай иморату иншоотларни қуриш тасаввурга сиғармиди? Миллий ҳудудларда берухсат битта молхона қурилса ҳам неча кишининг боши кетарди. Хоразмдаги мана бу кошоналар, майдонлардаги фавворалар, оламшумул меъморчилик дурдоналарини фақат мустақиллик сабабли бунёд этиш насиб этди.

Урганч — Хива шаҳри ўртасида шаҳарлараро троллейбус қатнови йўлга қўйилди: пиёда ва аравада юриб ўрганган хоразмликлар энди у шаҳардан бу шаҳарга юмшоқ креслоларга ўтириб, троллейбусда осонгина қатнамоқдалар. Мустақилликнинг еттинчи йилида бу мўъжиза юз берганидан ҳамма шод ва хуррам. Хиванинг 2500 йиллиги тантаналарида бошланган бу шоду хуррамлик шу кунларда, айниқса, Жалолиддин Мангубердининг 800 йиллиги байрами арафасида алоҳида қувонч ила ғурур уйғотади.

Шу кунларда бутун Хоразм аҳли Жалолиддин Мангуберди руҳи билан яшамоқда. Шаҳарнинг марказида унга бағишлаб қурилган хотира мажмуаси ҳамманинг эътиборини ўзига жалб этмоқда. Бемисл баҳодирнинг 800 йиллиги ўтказиладиган бу майдон бир неча гектар чаманзор ичидаги мардлар майдонидан иборат бўлиб, унга уч томондан ажойиб ва ғаройиб дарвозалар кошонаси орқали кирилади. Бу майдон Жалолиддиннинг жасоратию матонати ифода этилган очиқ музейдай чирой тўкиб турибди. Майдон марказидаги баланд ва басавлат ҳайкал бу музейнинг кўркидир. Узоқдан қараган кўзга дафъатан бронзадан қурилган ҳайкал эмас, худди оламга донг таратган тирик Жалолиддин Мангубердининг ўзи майдонда мағрур ва мардона тургандай кўринади. Яқинда бу ҳайкал тантана билан очилади. Хоразмликлар ўша кунни интиқлик ила кутмоқдалар.

Хоразмда бу тантанага катта ҳозирлик кўриб қўйилганининг гувоҳи бўлдик. Ёшлар орасида Мангуберди шарафига спорт мусобақалари ўтказилмоқда, ўқувчилар Жалолиддин ўқувини ўтказмоқдалар, ғаллакорлар, шоликорлар режаларини ортиғи билан бажариб, рапортлар бера бошладилар. Вилоят пахтакорлари ҳам йиллик шартнома режаларини бажариш учун кундалик терим суръатини оширмоқдалар. Мангулик тимсоли бўлган Жалолиддин Мангуберди мамлакатимизда порлоқ юлдуз каби чарақлаб турибди. Унинг таваллуд топган санаси яқин кунларда халқимизнинг фахр-ифтихори сифатида байрам қилинишининг сабаби ана шундадир! Унинг руҳи Хоразмнинггина эмас, бутун Ўзбекистоннинг мангу жамолидир.

Иброҳим РАҲИМ,
Ўзбекистон халқ ёзувчиси.

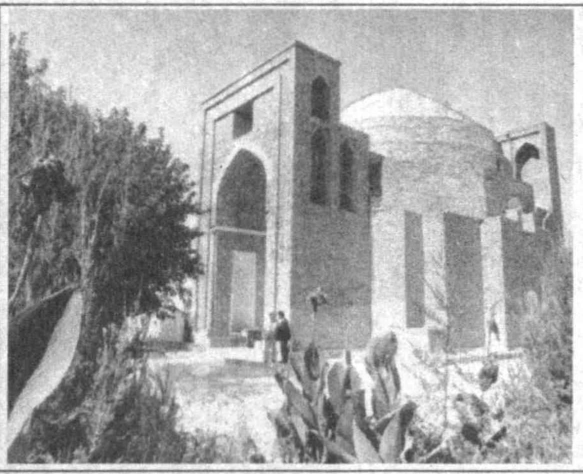

АСРЛАРГА ГУВОҲ МАҚБАРА

Мустақиллик туфайли биз жаҳонга, жаҳон бизга интилаётган бир даврда кўҳна тарих силсиласидаги буюк аждодларимиз тарихини ўрганиш, уларнинг номларини тиклаш энг савобли ишдир.

Шу кунларда Термиз шаҳрида ҳам буюк бобокалонимиз Ал Ҳаким ат-Термизий мақбарасида таъмирлаш ишлари ниҳоясига етди. Бу ишда қўли гул меъморларнинг ҳиссаси катта бўлди.

Ҳозир мақбарада зиёратчилар ниҳоятда гавжум.

СУРАТДА: мақбаранинг қайта таъмирлаш ишларидан кейинги кўриниши.

И. ХЎЖАЕВ (ЎзА) олган сурат.

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ МАРКАЗИЙ БАНКИ АХБОРОТИ

Ўзбекистон Республикаси Марказий банки 1999 йил 2 ноябрдан бошлаб ҳисоб ва божхона тўловлари учун хорижий валюталарнинг сўмга нисбатан қуйидаги қийматини белгилади:/*

1 Австралия доллари	88,25
1 Австрия шиллинги	10,47
1 Англия фунт стерлинги	225,23
10 Бельгия франки	35,71
1 Голландия гульдени	65,37
10 Греция драхмаси	4,37
1 Дания кронаси	19,39
1 БАА дирхами	37,41
1 АҚШ доллари	137,40
1 Миср фунти	40,29
10 Испания песети	8,66
100 Италия лираси	7,44
1 Канада доллари	93,30
1 Хитой юани	16,60
10 Люксембург франки	35,71
1 Малайзия ринггити	36,16
1 Германия маркаси	73,66
1 Польша злотийси	32,63
1 СДР	191,11
1000 Туркия лираси	0,29
1 Финляндия маркаси	24,23
1 Франция франки	21,96
1 Швейцария франки	89,94
1 ЕВРО	144,06
10 Жанубий Корея вони	1,15
10 Япония иенаси	13,12
1 Россия рубли	5,27
1 Украина гривнаси	30,51

**/ Валюта қийматини белгилаш чоғида Ўзбекистон Республикаси Марказий банки мазкур валюталарни ушбу қийматда сотиш ёки сотиб олиш мажбуриятини олмаган.*

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ДАВЛАТ МУЛКИ ҚЎМИТАСИНИНГ РАСМИЙ ТАКЛИФНОМАСИ

Ўзбекистон Республикаси Давлат мулки қўмитаси тендер ўтказилиши тўғрисида маълум қилади ва барча манфаатдор шахсларни унда иштирок этишга таклиф этади.

Тендер тури: очиқ, юридик ва жисмоний шахслар, норезидентлар учун

Тендер ашёси: 110945 оддий акция (устав сармоясининг 27,3 фоизи)ни сотиш.

Тендер объекти: "Саноаткартонсавдо" ОАЖ ишлаб чиқариш-савдо бирлашмаси — Ўзбекистон Республикасида картон ишлаб чиқариш бўйича йирик корхона, Ангрен шаҳрида жойлашган. Тўлиқ манзили: Ўзбекистон-702500, Ангрен шаҳри, Гулбоғ қўрғони, тел., (37166) 37401, 2-2420

Бошланғич баҳоси: 1800 минг АҚШ доллари.

Алоҳида шартлар: акциялар яхлит сотилиши, корхона фаолият тури сақлаб қолиниши, ижтимоий омиллар ҳисобга олиниши, тўлов АҚШ долларида бўлиши ва у "Саноаткартонсавдо" ОАЖнинг валюта ҳисобига ўтказилиши лозим.

Буюртмаларни тақдим этиш муддати: 1999 йилнинг 2 ноябридан 1 декабригача.
Тендер ўтказиш якунларини чиқариш: 1999 йилнинг 1 декабридан 20 декабригача.

Қўшимча ахборот: корхонанинг хусусий сармоядорлари қўлидаги акцияларни сотиб олиш имкониятлари бор.
Тендер ҳужжатларини олиш шартлари: Ахборот меморандуми ва тендер ўтказиш шартларидан иборат тендер ҳужжатларини хусусийлаштирилган корхоналарни қўллаб-қувватлаш бюроси ҳисобига 3000 АҚШ доллари ўтказганингиздан кейин олишингиз мумкин.

US $ Account: 20210840303837411001 (USDCURR01)
Opened at Bank "Asaka" Head Office, BankCode 00873
Bank address: NukusskayaStr., 67, Tashkent 700015
Republic Uzbekistan

Тендерда қатнашиш учун олдиндан тўлови ўтказилмаган буюртмалар кўриб чиқилмайди.

Маълумотлар ва тендер ҳужжатларини олиш учун алоқа телефони:
Ўзбекистон Республикаси Давлат мулки қўмитасининг хусусийлаштирилган корхоналарни қўллаб-қувватлаш бюроси:
700003, Тошкент, Ўзбекистон шоҳкўчаси, 55. Тел.: (371) 1392264, 1332223.

ЗАО "ЮНИКОН/МСК Маслаҳат гуруҳи"; Россия, 113545, Москва, Варшава шоссеси, 125, тел.: (095) 3196636, 3194656.

2256-6

«ХАЛҚ СЎЗИ» «НАРОДНОЕ СЛОВО»

МУАССИСЛАР: Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Кенгаши ва Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси

Бош муҳаррир: Аббосхон УСМОНОВ

Таҳрир ҳайъати:
Э. БОЛИЕВ (масъул котиб — «Халқ сўзи»), М. ЕГОРОВ (масъул котиб — «Народное слово»), А. ЖАББОРОВ, С. ЗИНИН, М. МИРАЛИМОВ, С. МУҲИДДИНОВ (бош муҳаррир ўринбосари — «Халқ сўзи»), Л. ПАК, М. САФАРОВ, Р. ФАРҲОДИЙ, И. ХУДОЁРОВ, И. ШОҒУЛОМОВ, О. ҚАИПБЕРГЕНОВ (бош муҳаррир ўринбосари — «Народное слово»), Ў. ҲОШИМОВ.

БЎЛИМЛАР:
Ижтимоий-сиёсий ҳаёт — 133-57-34;
Ҳуқуқ — 136-07-94;
Иқтисодиёт — 136-36-65;
Қишлоқ хўжалиги — 136-37-85
Маънавият ва маърифат — 136-35-60, 132-10-65;
Хатлар — 136-29-89, 133-07-48;
Фан, соғлиқни сақлаш ва ижтимоий масалалар — 132-12-08;
Халқаро ҳаёт — 132-11-15;
Котибият — 133-10-28;
Эълонлар — 136-09-25.

БОБОЛАРДАН ҚОЛГАН МЕРОС

Тошкент Молия институтида «Алпомиш» достонининг 1000 йиллигига бағишланган «Алпомиш — маданиятимиз ва иқтисодиётимизнинг ноёб дурдонаси» мавзуида илмий-амалий анжуман ва «Алпомиш авлодлари» кўрик-танлови бўлиб ўтди.

Кўрик-танловда спортнинг 13 тури бўйича институт факультетлари жамоалари ўзаро беллашдилар. Ғолиблар институт ректорати ва жамоат ташкилотлари томонидан рағбатлантирилди.

Қисқа танаффусдан кейин институт мажлислар залида илмий-амалий анжуман ўз ишини бошлади. Анжуманни институт ректори, академик М. Шарифхўжаев очиб, «Боболардан қолган тарихий мерос» мавзуида маъруза қилди.

Институт талабалари томонидан тайёрланган «Алпомиш» достони тилимизда ва дилимизда» деб номланган бадиий чиқишлар анжуманга янада кўтаринки руҳ бағишлади.

А. БОЛТАЕВ.

ОСИЁ ЧЕМПИОНАТИ:

САРАЛАШ ЎЙИНЛАРИГА ТАЙЁРМИЗМИ?

Миллионлар ўйини — футбол мусобақалари қанчалик қувончли лаҳзалар ҳадя этмайди, дейсиз. Севимли жамоангизнинг ютуғи ёки мағлубиятидан кейинги тортишувлар, баҳс-мунозаралар-чи? Ватан байроғи остида майдонга тушган терма жамоалар беллашуви янада катта қизиқиш уйғотиши табиий. Зеро, терма жамоа аъзолари юрт шуҳратини юксалтириш ниятида бутун бошли мамлакат номидан тўп суради, халқ, миллат шаъни ва ғурурини ҳимоя қилади. Мамлакатимиз чарм тўп усталарининг Хиросимадаги оламшумул ғалабаларидан кейин миллионлаб ишқибозларнинг кўкси фахр туйғулари билан тўлиб тошгани эсингиздадир.

Аммо... кейинги чемпионатларда вакилларимиз ишқибозларни ранжитгани рост. Хўш, 2000 йил Ливанда ўтказиладиган навбатдаги Осиё чемпионатининг саралаш учрашувларига терма жамоамиз қандай тайёргарлик кўраяпти? Республика футбол федерацияси бош котиби Зокир ҚУРБОНОВ билан мулоқотимиз ана шу хусусда бўлди.

— Зокир ака, айрим футбол мухлислари терма жамоамизнинг мағлубиятларига асосан мураббийлар сабабчи, деб ҳисоблашмоқда. Улар керакли футболчиларни ўз вақтида терма жамоага жалб эта олмаганликда "айбланмоқда"лар.

— Мухлисларимиз бир нарсани тўғри тушунишларини истардим. Терма жамоа аъзоларини танлаш масаласини фақатгина мураббийлар ёки федерация ҳал қилмайди. Республика футбол федерацияси қошида мураббийлар кенгаши фаолият кўрсатади. Бу кенгашга эса олий лигадаги барча жамоаларнинг бош мураббийлари аъзо. Демак, ҳамма мураббийларнинг фикр-мулоҳазалари ҳисобга олинган ҳолда терма жамоага номзодлар сараланади ва мавсум давомида мазкур футболчилар ўйинларга жалб этилади. Шу боисдан ҳам терма жамоанинг мағлубиятида фақатгина бош мураббийни айблаш нотўғри. Шундай бўлса-да, тренерларни масъулиятдан халос қилиш фикридан йироқман. Терма жамоа мураббийлари ва олий лига клублари раҳбарлари ҳамжиҳатликда ишлашлари, номзодларни йил давомида учрашувларга тайёр ҳолда тарбиялашлари зарур. Чамаси, хатолик ҳар икки томондан ҳам ўтди. Эндиги асосий эътибор эса ана шу хатолар такрорланмаслигига қаратилган.

— Осиё чемпионати олдидан ўтказилган ўртоқлик учрашувларида қайд этилган натижаларни қандай баҳолайсиз?

— Терма жамоамиз ушбу чемпионатга тайёргарлик жараёнида 6 та ўртоқлик учрашувида майдонга тушди. Даставвал июл ойининг биринчи ярмида Самарқандда ўтказилган халқаро турнирда иштирок этдик. Малайзия жамоасини 3:0 ҳисобида ютиб, "Самарқанд" билан дуранг (2:2) ўйнадик. Кейинчалик Бангкокда Таиланд футболчиларининг меҳмони бўлиб, 0:1 ҳисобида имкониятни бой бердик. Август ойида ҳам учта учрашув ўтказилди. Самарқанд шаҳрида Озарбойжон чарм тўп усталарини доғда қолдирган бўлсак (5:1), Пекинда Хитой олимпия терма жамоасига қарши икки марта тўп сурдик, иккаласида ҳам мезбонларнинг қўли баланд келди — 0:1, 1:3.

Таъкидлаш жоизки, хитойликлар билан бўлган учрашувларга хорижлик легионерларимиз (М.Қосимов, А.Федоров, М.Шацких ва бошқалар) жалб этилмади. Сабаби, улар ўйнаётган клублар билан тузилган шартномада терма жамоа аъзолари 7 та расмий учрашувда иштирок этишларига рухсат берилиши кўрсатилган.

Озарбойжонликларга қарши ўйинда Лушан ҳамда Шацкихлар намойиш этган юксак маҳорат ва ҳаракату интилишлардан қониқиш ҳосил қилдик. Бугунги терма жамоамиз асосини ҳам шулар каби истеъдодли ёшлар ташкил этган. Кошелов, Бердиев, Шишелов, Маталиев, Сафонов, Акопянцлардан ҳам умидимиз катта.

— Терма жамоамиз III саралаш гуруҳида БАА, Ҳиндистон, Шри Ланка ва бангладешлик футболчиларга қарши тўп суради.

— БАА терма жамоаси билан кўп ўйнаганмиз. Ҳиндистонликларнинг эса ўтган йили Таиланддаги Осиё ўйинларида нималарга қодир эканлигини ўз кўзимиз билан кўрганмиз. Бундан ташқари ноябр ойининг бошларида Бирлашган Араб Амирликларида тўрт жамоа иштирокида турнир бўлади. Терма жамоамиз бош мураббийси Маҳмуд Раҳимов ушбу турнирга бориб, асосий рақибимиз кучини ўз кўзи билан яна бир бор кўриб келишни режалаштирган. Шунга асосан биз улар билан бўладиган ўйин тактикасини ишлаб чиқамиз. Ҳар бир рақибга қарши ўзгача йўл тутишимиз аниқ. Бусиз футбол маъносини йўқотади.

— Терма жамоамиз футболчилари бир тўп ўтказиб юборгандан сўнг ўз ўйинларини йўқотиб қўйганлигини кўп бор кузатганмиз. Уларни мусобақаларга руҳий жиҳатдан тайёрлаш борасида қандай ишлар олиб борилмоқда?

— Ҳар қандай мураббий ўз жамоасининг ютқазишини истамайди, албатта. Шунинг учун ҳам шогирдларини ўйинга жанговар кайфиятда тайёрлашга ҳаракат қилади. Бизнинг тренерлар ҳам терма жамоа аъзоларини ғалабага иштиёқ руҳида тарбиялаш устида иш олиб боришмоқда. Бу борада қатор тадбирлар ишлаб чиқилиб, амалда қўлланилмоқда.

— "Ливан-2000" чемпионатига тайёргарлик хусусида ҳам тўхталсангиз.

— Имкониятларимиз етарли. Гуруҳдаги барча учрашувларда ғалаба қозонишни ўз олдимизга мақсад қилиб қўйганмиз. Айниқса, асосий рақибимиз БАА билан бўладиган ўйинда фақатгина ғалаба учун майдонга тушамиз. Ҳозирда араб давлатлари иқлимига мослашиш жараёнини кўрмоқдамиз.

— Терма жамоамиз таркибида Дубайга борадиган бир-икки номзодларни санаб ўта оласизми?

— Терма жамоага бугунги кунда энг кучли деб топилган ўйинчилар жалб этилади. Ҳозирдан уларнинг баъзиларини санаб ўтишимиз мумкин. Масалан, Россия чемпионатида тўп сураётган Миржалол Қосимов, Сергей Лушан, Андрей Федоров, Андрей Резанцев, Александр Саюн, "Динамо" (Киев)да ўйнаётган Максим Шацких, чемпионатимизда ишончли ўйин кўрсатаётган Павел Бугало, Евгений Сафонов, Саид Турсунов, Николай Ширшов, Александр Хвостунов, Андрей Акопянц ва бошқалар. Шунингдек, Болгариянинг "Левски" жамоаси билан шартнома тузган Ойбек Усмонхўжаев, Февзи Давлетов, Абдуқаҳҳор Маъруфалиевларни ҳам кўздан қочирганимиз йўқ.

— Муштарийларимизга яна қандай тилакларингиз, айтадиган гапларингиз бор?

— Саралаш учрашувлари биз учун осон кечмайди. Ўйинлар тартиби мезбонлар фойдасини кўзлаб тузилганидан ишқибозларнинг хабари бўлса керак. Қаторасига тўрт учрашувни бир тур дам олган жамоага қарши ўтказамиз. Сўнгги ўйинимиз эса майдон эгаларига қарши бўлади. БАА терма жамоаси биздан кейин кучсиз рақибга қарши ўйнайди. Шундай экан, мухлислардан тилагимиз битта: футболчиларимизни қўллаб-қувватлашсин, уларга ишонишсин. Ана шунда кутилган натижаларга эришамиз. Мақсадимиз ҳам ягона — ишқибозлар ишончини оқлаш, қитъа чемпионатининг финал ўйинларига йўлланмани қўлга киритиш.

"Халқ сўзи" мухбири Озод РАЖАБОВ суҳбатлашди.

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ДАВЛАТ МУЛКИ ҚЎМИТАСИНИНГ РАСМИЙ ТАКЛИФНОМАСИ

Ўзбекистон Республикаси Давлат мулки қўмитаси тендер (танлов) эълон қилади ва барча манфаатдор шахсларни унда иштирок этишга таклиф этади.

Тендер тури: очиқ, юридик ва жисмоний шахслар, норезидентлар учун.

Тендер ашёси: 51300 оддий акциялар (устав сармоясининг 57,7 фоизи)ни сотиш.

Тендер объекти: Жиззах "Пластмасса" ОАЖ — Ўзбекистон Республикасида полиэтилен пленка, қувур ва халқ истеъмоли моллари ишлаб чиқарувчи йирик корхона, Жиззах шаҳрида жойлашган. Тўлиқ манзили: Ўзбекистон, 708000, Жиззах шаҳри, Тошкент кўчаси, 5. Тел.(37222) 45623, 42785, 44569, 41512.

Бошланғич баҳоси: 7400 минг АҚШ доллари

Буюртма тақдим этиш муддатлари:
1999 йил 2 ноябрдан 1999 йил 10 декабргача.

Тендер натижаларини чиқариш муддатлари: 1999 йил 10 декабрдан 1999 йил 30 декабргача.

Тендер ҳужжатларини олиш шартлари: Сиз ахборот меморандуми ва тендер ўтказиш шартларидан иборат тендер ҳужжатларини хусусийлаштирилган корхоналарни қўллаб-қувватлаш бюросининг ҳисобига 3000 АҚШ доллари ўтказганингиздан кейин олишингиз мумкин.

US $ Account: 20210840303837411001
(USDCURR01) Opened at Bank "Asaka" Head Office, Bank Code 00873 Bank address: NukusskayaStr., 67, Tashkent 700015
Republic Uzbekistan

Тендерда қатнашиш учун олдиндан тўлови ўтказилмаган буюртмалар кўриб чиқилмайди.

Маълумотлар ва тендер ҳужжатларини олиш учун алоқа телефонлари:
Ўзбекистон Республикаси Давлат мулки қўмитасининг хусусийлаштирилган корхоналарни қўллаб-қувватлаш бюроси:
700003, Тошкент, Ўзбекистон шоҳкўчаси, 55.
Тел.(371) 1392264, 1392223, факс (371) 1392044.

"CentreInvect Inc Member NASD & SIP" компанияси:
140 Broadway, 45th Floor, NY 10005 USA, Phone: (212) 809-8707 Fax: (212) 809-8726
Россия, 125080. Москва, Врубел кўчаси, 12,
тел.7 (095) 564-8290, Факс: 7(095) 564-82999.

2256-5

Ўзтелерадиокомпания жамоаси республика радиосининг дикtori

Раъно ЭРНАЗАРОВАнинг

бевақт вафоти муносабати билан марҳуманинг оила аъзолари ва қариндошларига чуқур таъзия изҳор этади.

Ўзбекистон радиоси жамоаси «Бадиий-мусиқий» эшиттиришлар бош муҳарририятининг муҳаррири Феруза Олимовага отаси

Қосимжон АКБАРОВнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор этади.

Тошкент кимё-технология институти ректорати ва жамоаси «Менежмент» кафедраси доценти Абдусаттор Абдураҳмоновга падари бузруквори

ҚАҲҲОР отанинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия билдиради.

«Ўзбек ипаги» уюшмаси «Шойи» акциядорлик компанияси жамоаси Марғилондаги «Шойи» тадқиқот институтининг директори О. Охунбобоевга волидаи муҳтарамаси

МАРЯМХОН аянинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

Ўзбекистон Республикаси Қишлоқ ва сув хўжалиги вазирлиги жамоаси вазирликнинг янги техникалар бўлими собиқ бошлиғи

Йўлдош ИСМОИЛОВнинг

вафот этганлиги муносабати билан унинг оила аъзолари ва ёру биродарларига чуқур таъзия изҳор этади.

Ўзбекистон Республикаси Қишлоқ ва сув хўжалиги вазирлиги жамоаси вазирликнинг Гидромелиорация ишларини механизациялаш бошқармаси бошлиғи Юрий Дмитревич Даукш ва унинг оила аъзоларига онаси

Валентина МИТИНАнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор этади.

«Ўзпахтасаноатсотиш» уюшмаси жамоаси пахта саноатининг фахрийси

Собир НОСИРОВнинг

вафот этганлиги муносабати билан марҳумнинг оила аъзоларига чуқур таъзия изҳор қилади.

Тошкент педиатрия илмий-текшириш институти жамоаси иммуно-микробиология лабораториясининг раҳбари Баҳодир Нурматовга падари бузруквори

АБДУВАҲОБ отанинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур ҳамдардлик билдиради.

Рўйхатдан ўтиш тартиби № 00001
Буюртма Г — 0911, 23276 нусхада босилди, ҳажми — 2 табоқ. Офсет усулида босилган. Қоғоз бичими А—2

Газета PENTIUM-II mmx компьютерида терилди ҳамда операторлар С. ЛУКИН ва Ж. ТОҒАЕВ томонидан саҳифаланди.

Навбатчи котиб — Ю. ҲАМИДОВ. Навбатчи муҳаррир — Н. ТОШЕВ. Навбатчи — А. ЖЎРАЕВ. Мусаҳҳиҳ — Ш. МАШРАББОЕВ.

МАНЗИЛИМИЗ: 700000, ГСП, Тошкент шаҳри, Матбуотчилар кўчаси, 32-уй.

Таҳририятда ҳажми 5 қоғоздан зиёд материаллар қабул қилинмайди.

«Шарқ» нашриёт-матбаа концерни босмахонаси. Корхона манзили: «Буюк Турон» кўчаси, 41.

Босишга топшириш вақти — 21.00 топширилди — 00.00
1 2 3 4 5 6